ثروت فنون

درسعادت نسخه‌سی ۱۰۰ پاره‌در

شرائط اشترا

ولایاتده سنه‌لکی ۱۵۰ آلتی آیلغی ۸۰ غروش اولوب اوچ آیلغی یوقدر. قیرله‌دن مقروا پورو ایله آلمق ایچون سنوی یکرمی غروش فضله آلنور.

سرمحرر ومدیری : احمد احسان

شرائط اشترا

درسعادتده سنه‌لکی ۱۳۰، آلتی آیلغی ۷۵، اوچ آیلغی ۴۰ غروشدر پوسته ایله کوندریلورسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

پنجشنبه کونلری چیقار ، منافع ملك و دولته خادم مصور عثمانلی غزته‌سی

N° : 309
Rédacteur en chef
Ahmed IHSAN

SERVET-I-FUNOUN
JOURNAL ILLUSTRÉ TURC PARAISSANT LE JEUDI
CONSTANTINOPLE

6me Année
BUREAUX:
78, Grand'rue de la Sublime Porte

عدد : ۳۰۹ — پنجشنبه — ۳۰ کانون ثانی سنه ۱۳۱۲ — آلتنجی سنه ـ اون ایکنجی جلد

[سایهٔ عمرانوایهٔ جناب خلافتپناهیده مجدداً تعمیر و کشاد اولنان چارسوی کبیرك نورعثمانیه جهتنده‌کی قپوسی]

La nouvelle porte du Grand Bazar, reconstruit après les tremblements de terre de 1894

MİLLİ KÜTÜPHANE ANKARA 1946

ثروت فنونه مندرج بالجمله آثار ادبیه وفنیه‌نك تكرار طبع و نشری حق محفوظدر .

استانبول پوسته‌سی

دائمی قارئلریکزدن بری امضاسیله بروروقه آلدم ، امان رمضانده استانبول پوسته‌سنی كسمیكز دیور ، ذاتاً بن‌ده فكرم اویله ایدی . ماه مبارکده مطالعین کراملە مصاحبه‌مزده اطراد کوسترمك آرزو ایدییورم ؛ هم بو آرزو بن‌ده دائما وار اما نه‌فائده‌که هرهفته مصاحبه‌یی تشکیل ایده‌جك زمین بوله‌میورم ، یاخود بولدقلریمی بکنه‌میورم . اویله یا ، انصاف ایدیکز : لدوس روزکارلرینك سوقیله یاغمور فاصله ویرمیه‌رك شاقر شاقر یاغوب سوقاقلری چامور دریاسنه چویرمشیکن نه‌تنزه اجرا اولنه‌بیلیرکه شهرمزك عالم تنزه وتفرجنه بر معکس ذوق آورانه اولمسی لازمکلن مصاحبهٔ اسبوعیه‌ده بحثی ایده‌یم ؟ جانم یازی ، سوکیلی رمضانی هر وقت نره‌ده بوله‌یم‌که قلمی اله آلنجه بزه بر چوق زمینلر احضار ایلسون ، سرمایهٔ بحث ومقال بولسون ؟

*** جمعه کونی بویله دوشونه‌رك چارسو طریقیله بایزیده کیدییوردم ؛ ماشاءالله چارسو اسکی حالنی کاملاً اعاده ایتمش ؛ بونسخه‌مزده قپوسیله ایچنك رسمنی کوردیکزیا ؟ بوکا برده قالپاقجیلر باشنك ایام مخصوصه‌یه ویرکی اولان جوش وخروشنی علاوه ایدیکز ؛ کوزیکزی قپاینجه جمعه کونی بم اورادن کچرکن سیر ایتدیکم منظره‌یی تجسم ایتدیره‌بیلیرسکز. اما سز کوزیمی قپایوب اومنظره‌یی تجسم ایتدیره‌جك یرده — کوزم آچیق اوله‌رق — بن‌ده قالپاقجیلر باشندن بر کچرم دیه‌جك ایمشسکز . حقکز وار ، فقط خاطردن چیقارمیکزکه یازدیغمز سطرلری اوقویانلرك هپسی سزك کبی استانبولده راحتجه اوطه‌سنده اوطورمش ، یاخود قرائتخانه‌ده قناپه‌یه یاصلانمش بولنمیور . قارئین کرامزك پك چوغی طشره‌ده‌در ، بز کوزیکزی قپاینجه تجسم ایتدیره‌بیلیرسکز سوزینی اونلری دوشونه‌رك یازدق . نه‌یپالم ، غزته‌مز مشتریلرینك اوچ ربعندن زیاده‌سی ولایات شاهانه ارباب معارفندن تشکل ایلیور ، مصاحبه‌لریمزی یازارکن اونلری خاطردن چیقارمق الزمدن کله‌میور .

*** باقکز بحث نره‌یه انتقال ایتدی ، اوده‌کی بازار چارسویه اویمز دیرلر اما مکر چارسو تنزهندن بحث ایدش‌ده سوزی نره‌لره نقل ایتدیرییورمش . مشترین کرامزك عددینه ونوعنه متعلق مکمل بر ایستاتستیقی برقاچ نسخه صوکره — یدنجی سنهٔ موجودیتمزه مباشرت وسیله‌سیله — نشر ایده‌جکز ، ثروت فنونك طرز انتشاری اوزمان دها ای اکلاشیله‌جغی ایچون بز ینه کزمه‌مزده دوام ایده‌لم ؛ ذاتاً چوق دوام ایتمکه میدان قالمدی ، طرز وشکلنی اصلا دکشدیرمك شانندن اولمیان کهنه حکاکلر چارسوسندن کچنجه بایزید جامع شریفنك قپوسی اوکنه کلدم ، بقالم سرکیده نه‌لر وار دیییوردم ؛ قپودن کیردم ، دها دوغریسی انسان سیلابنه قاریشه‌رق غیر اختیاری یورییوردم . اوموز اوموزه بر حالده دولاشه‌رق سرکیلری کوزدن کچیردم . غلبه‌لکك فوق العاده‌لکندن کوردکلریمی حقیله تدقیق قابل اوله‌مدی ، قوش باقیشی دنیلن بر صورتده هرکه فابریقهٔ همایونك نظر ربا قماشلرینی ، مکتب صنایع شعبه‌سنك یازیخانه ماصه کبی معمولاتنی ، چوقه فابریقه‌سنك قازمیرلرینی ، بز فابریقه‌سنك منسوجات بیضاسنی سیر ایدرك ، بونلر آره‌سنه قارشمش بهارات صاتیجیلرك برطرز غریب تلفظ ایله باغریشلرینی دیکلیه‌رك بر قاچ کتاب سرکیسنك ، اوچ بش تسبیحجینك اوکندن کچدم ؛ توتون هوسکارانك بهمه حال باش ووردقلری رژی شعبه‌سی کندینی کوستردی . برنجی نوعدن صوکره رمضانه مخصوص اولمق اوزره نفیس ، انفس ، ازمه ، بیروت عنوانیله پاکتلری سوسلو فیئاتلری یوکسك سیغاره‌لر صاتان بوشعبه‌نك اوکنه کلدیکم زمان غلبه‌لك صوك درجه‌یی بولمش ایدی . آرتق دایانمق قابل دکلدی ؛ یان طرفده‌کی قپودن کندیمی دیشاری آتنجه اوزونجه بر « اوح ! » چکدم .

*** اللرنده‌کی تسبیحی چکه‌رك آهسته آدیملرله یورویتلر آره‌سنه قاتلمق پك ای اولدی ؛ تاشهزاده قره‌غولنه‌قدر ایکی صره دیزیله‌رك دولاشان عربه‌لر پیاسه‌نك یوکسك بولندیغنی اکلاتیور ایدی ؛ واقعا او کون صباحدن اقشامه قدر سمانك یاغمور بلوطندن عاری ، کونشك شعشعه‌لی بولنمسی شهزاده باشنه بایزیده پك چوق تنزهکاران عربه‌سی طوپلامشیدی .

*** کیجه‌لری عبد الرزاق افندینك تیاترو‌سی‌ده — اه نظردن صاقلاسون — پك چوق تماشا کران طوپلایور ؛ عثمانلی تیاتروسنك رمضانی سلانیکده کچیرمسندن دولایی شهزاده باشنده کولنجخانه‌دن بشقه سیره لایق اکلنجه بولنمه‌مسی قوجه عبدینك اولا ممنونیتنی صوکره‌ده غیرتنی تزیید ایتمش، کندینه مخصوص لطیفه‌لریله حضاری قیروب کچیرییور ! ایش یالکز عبدی افندینك کندی کوسترمدیکی — برنجی پرده‌یی تشکیل ایدن — قومدینك برودتیله قانطو سویلین النی خانمك ، حدسز حسابسز پرده قالدیرتوب ایندیرتمسنه تحملده ! هیچ برموده‌یه داخل اولمیان غریب انوابلر انتخابنه مائل النی خانم قانطولرینی چابوق بتیرمك ، پرده‌یی عجله ایندیرتمکله عجبا سیرجیلرك چوق الچیرملرینی تأمین ایتمکمی استیور ؟ تماشا کرانك آووچلرینی صیزلمقدن ، باشلرینی شیشمکدن صیانةً شرقیلر اوزونجه اوقونسه ، پرده‌لرك عددی‌ده معدود اولسه عجبا کناهه‌می کیریلیر؟ ذاتاً النی خانم آلقیشه مظهر اولمق ایچون چاره ارامغه محتاج دکل‌که !

*** مشتری ارامغه محتاج اولان « جانلی فوطوغراف » مکر ایکیلشمش ؛ فنه تعلقندن دولایی نظر دقتمزی جلب ایتمش اولان متحرك فوطوغرافی منظره‌لرینی کوسترمك اوزره شهزاده باشنده پرده کشاد ایدن شوایکی ماکنه‌یی مقایسه‌یه کیریشه‌جك دکلز ؛ بزه کوستردکلری پارس منظره‌لرینه بر خاتمه چکرلرده — وعدلری اوزره — استانبول لوحه‌لرینی ارائه‌یه موفق اولورلرسه اوزمان ایچلرنده بو موفقیتی برنجی اوله‌رق احراز ایدن بیوك آفرین قزانه‌جق .

*** قزانمق دیدم‌ده خاطره‌مه کلدی ، آوروپادن اولسی کون کلمش اولمق اوزره برده جانبازخانه وار دیورلر ، روایته نظراً بو قومپانیه فیئاتلری یوکسك کوستره‌رك جلب مراق ایلمك نیتنده ایمش ، لکن ساده مراقك جلب وتحریکی کافی اوله‌مز ، رغبته دها زیاده محتاجدرلر ظن ایدرم . هنوز جانباز خانه‌نك مدیری کیم اولدیغنی‌ده اوکرنه‌مدك ، کله‌جك هفته یکی قومپانیه‌نك مدیرینه ومهارتنه دائر تفصیلات ویررز .

سوریه‌ده برجولان

— دفتر سیاحتدن مخرج صحیفه‌لر —

۳۰ تشرین اول ، چهارشنبه

بو صباح چوق ارکن اویاندم . قدسك احوال تاریخیه‌سنه متعلق برکتابك مطالعه‌سی ایلك جولان زمانه قدر بنی اشغال ایلدی . موسوی و عیسوی ادیاننك تاریخنده الك مهم صحنهٔ تجلیاتی وظیفه‌سنی کورمش اولان قدس شریف تعصب خرستیانیه وموسویه‌نك تناقصندن دولایی الیوم اهمیت عتیقه‌سنی غائب ایتمش ایسه‌ده قدسه واصل اولان برانسان ایچون بردفعه تاریخك ادوار سالفه‌سنه ارجاع نظر ایتمك اهمیت زائله‌یی خیالاً اعاده ایلمکه مع زیادةٍ کافیدر .

واقعا شمدی قدسه ایلك داخل اولان آدم پیشکاهنه چیقان منظره‌نك تخریبات اعصار ایله حاصل ایلدیکی هیئت حزن انکیزدن دولایی بدایةً فنا بر تأثر حاصل ایدر ؛ فقط اثار عتیقهٔ موجوده‌نك تدقیقاتنده برآز التزام جدیت اولنور ، مملکتك تاریخنه واحوال موقعیه‌سنه وقوف حاصل ایدیلیرسه تأثیر درحال دکیشیر ؛ اولا انسانك پیشکاهنده فنا کورینن خرابه‌لر زیاده‌سیله شایان مراق اولمغه ، شهرك شمدیکی منظره‌سیله وقایع سالفهٔ تاریخیه‌سی آره‌سنده‌کی مناسبات غایت عیان برحالده تجلی ایتمکه باشلار . قدسده نره‌یه عطف نظر اولنورسه وقایع مذهبیه اثاری کوریلور ، دین مبین اسلامله برابر نصرانیت وموسویتك تاریخ موجودیتی بوراده پك کوزل تظاهر ایدر . حقیقت حالده قدس وقایع مذهبیه‌دن ماعدا هیچ بر اهمیت تاریخیه‌یی احراز ایتمه‌مش اولدیغی جهتله قدس شریفك زیارتی تنزه قصدیله اوله‌مز ، مطلقا مذهبیدر . ذاتاً بوندن دولاییدرکه شو شهر مقدسك قلب اوزرینه اولان تأثیری کاملاً بشقه اولیور . بزم ایچون الك زیاده نظر افتخار ومباهات ایله کوریله‌جك بر حال ایسه اوده قدسه داخل اولان زوارك قارشیلرینه چیقان مناظر مختلفهٔ مذهبیه میاننده الك زیاده اثار اسلامیتك مشاهده‌سیله برحس تقدیر حاصل ایتملریدر . مثلا بو بابده اعطای معلوماته خامه‌ران اولان مشهور « بەدکر » رهنماسی قدسك تاریخنه عائد دها برکلمه یازمه‌دن شویله دیور :

« قدسك زیارتی صرف مذهبی بر مقصده مبنی اولدیغی جهتله شهره احاله اولنان نظر حقیقة بادیٔ تأسف وتلهف برحس حاصل ایلر . قدسده موجود مذاهب مختلفهٔ خرستیانیه‌نك هیچ بریسی محافظهٔ جدیت ایده‌میور ، بربرلرینه قارشی کشاد ایتمش اولدقلری مجادلات دینیه خصوصنده الك مذموم وسائطی روا کورییورلر . بناءً علیه اهل اسلامك جماعات نصرانیه‌یه قارشی کوستردکلری طور لاقیدانه غایت حقلی ولایقدر . »

*

قدسك تاریخ تأسیسی پك قدیمدر ، بنی اسرائیل طرفندن مملکتك حین استیلاسنده بوراده « جه‌بوزی » نام قومك بولنمقده اولدیغی روایت اولنیور . بنی اسرائیل جه‌بوزیلردن مملکتی ضبط ایدنجه ایلك معبدی مملکتك تپه‌لرندن برینك اوزرینه انشا ایتمشلر ، قدسك اثار اعماری نبی داوود ونبی سلیمان زماننده باشلامشدر . واقعا قدس شریف برقاچ تپه اوزرنده کائن اولوب مملکتك موقعی زیاده عارضه‌لیدر ، تپه‌لردن هر برینك اسمی بشقه اولدیغی کبی جمله‌سنك جوانب اربعه‌سنی قلعه دیوارلری اشغال ایلیور . هرقلعه‌نك مختلف قپولری واردر . مثلا بز دون اقشام یافه جاده‌سنه مخرج اولان برقلعه قپوسندن شهره داخل اولدق .

بنی اسرائیل زماننده یواش یواش ترقی ایدرك معمور اولمغه باشلایان قدس بابلیلردن نابختنصر دورنده اثار خرابی کورمش ، انشا اولنان معبد وسرایلر بونلر طرفندن کاملاً هدم اولنمشدر. بوندن صکره کذران ایدن عصرلرده پك او قدر شایان اهمیت حادثات کورمه‌مش اولان قدس اسکندر کبیر طرفندن ضبط ایدلمش ، اسکندرك وفاتیله تکرار بشقه اللره کچمش، نهایت قدیم روماليلرك دست جهانکیرانه‌سی بورایه دخی یتشمش ، پومپه‌ئی محاربات شدیده ایله قدسی المش وبرقاچ زمان مملکت فوق العاده تزیین واعمار قلنمشدر . حتی اوزمانلر قدسك نفوسی ایکیوز بیك راده‌سنی بولدیغنی بعض دلائل تاریخیه کوسترر . حالبوکه بو دور معموریتی ینه بردور مجادلات وخرابی تعقیب ایدوب بوحال نصرانیتك روماحکومتی طرفندن رسماً قبولنه قدر دوام ایتمش ، نصرانیتك تصدیقندن صوکره برطاقم معابد ومبانی انشا اولنمش ومیلادك ۶۱۴ نجی سنه‌سنده ایرانیلرك یدضبطنه ، دها صوکره ینه رومالیلرك تحت اداره‌سنه کچمش ایسه‌ده برقاچ سنه مرورنده حضرت عمر رضی اه عنه افندمز حضرتلرینك هیئت سفریه‌سی بالهجوم هجرت نبویه‌نك اللی بشنجی سنه‌سنده قدسی ضبط وتسخیر ایلمشدر . باقکز تفصیلات تاریخیه‌نك شو نقطه‌سنه کلنجه مأخذمز اولان فرانسزجه تاریخ نه‌دیور :

« اهل اسلامك مملکتی ضبط زماننده ، بوندن اولکی استیلا دورلری کبی خلق قتل عام وغصب وغارتدن قورتلشلر ایسه‌ده فوق العاده معاملهٔ مرحمتکارانه کورمشلر وبرویرکو تأدیه‌سیله مملکتده اقامتلرینه مساعده اولنمشدر . اوزمان قدسده تقریباً اللی بیك اهالی وار ایدی . »

بوزماندن صوکره برقاچ یوزسنه‌لر

[چارسوی کبیرك بعدالتعمیر منظرهٔ داخلیه‌سی]
L'intérieur du Grand Bazar, avant l'inauguration.

قدسده دور اسلام دوام ایتمش واوروپاده تعصبك کیتدکجه زایدی نتیجه‌سی اوله‌رق اهل صلیب اردولری تشکیل اولنه‌رق میلادك ١٠٩٩ سنه‌سنده قدس اهل صلیبك دست ضبطنه کچه‌رك اهالی بر صورت وحشیانه‌ده قتل ومحو اولنمشدر.

حالبوکه ١١٨٧ سنه‌سی تشرین اولنك ایکنجی کونی صلاح‌الدین ایوبی حضرتلری قدس شریفی اهل صلیب یدندن استرداد ایتدیکی زمان اونلرك کوستردکلری معاملهٔ وحشیانه‌یه مقابل فوق‌العاده معاملهٔ انسانیتکارانه ارائه‌ییورمشدر.

صلاح‌الدین ایوبینك قدسی استردادندن صوکره مملکت بر قاچ دفعه‌لر دها ضبط واستیلا کورمش ونهایت ٩٤٢ تاریخ هجریسنده ممالك عثمانیه اعدادینه الحاق اولنمشدر.

⁂

قدس قوهٔ انباتیه‌دن محروم اراضیٔ کلسیه‌دن بر تپه اوزرنده کائن اولوب ٣١ درجه ٤٧ دقیقه عرضنده وپارسدن کچن طول دائره‌سنك ٣٢ درجه ٥٤ دقیقه مسافه‌سنده‌در. مملکت بحر سفیدك ٥٢ وبحر لوطك ٢٢ مترو بعدنده‌در. حرم شریفك کائن اولدیغی تپه‌نك سطح بحردن ارتفاعی ٧٧٧ مترودر. بتون شهر ١٢ مترو ارتفاعنده و ٣٤ قوله‌یی شامل بر قلعه دیواریله محاط بولنیور، قلعه مربع الشکل اولوب طولی درت کیلو متره‌در. قلعه‌نك سکز قپوسی واردرکه بریسی قپالی بولنیور. اشته اسامیسی: باب الیافه — باب الخلیل — مجدداً کشاد اولنان باب الحمیدیه — باب‌الشام — باب الصحرا — باب‌الست مریم — باب المغرب — باب نبی داود.

قدسده ایکی صو منبعی واردر، بوده جزئی جریان ایلدیکندن اهالی یاغمور صوینی خزینه‌لرده طوپلایوب صرف ایدرلر؛ بوندن دولایی مملکتده هر اوده بر رخصوصی صومخزننندن بشقه عمومه مخصوص غایت بیوك وشایان حیرت خزینه‌لر موجوددر.

مملکتك اهالیسی قرق اوچ بیکدن زیاده‌در.

⁂

صباحلین سوقاغه چیقنجه‌یه قدر اوطه‌مده مطالعه ایلدیکم قدس تاریخنك خلاصه‌سنی بالایه درج ایلدم. ذهنم هنوز بوخاطرات قدیمه ایله مشغول اولدیغی حالده عرفان بك وتوفیق افندی برلکده اوله‌رق اوتلدن چیقدق. دوغری حرمشریفه متوجه اولدق؛ شو محل مبارکی زیارت وتماشا ایچون عادتا قوشمق استیوردم.

اوتلك اوکنده‌کی کنیشجه سوقاقدن برچارسویه کیردك؛ دوزکون، مجلا قالدیرملر اوزرنده، دکانلرده پیش انظاره قونمش — اکثریسی خرستیانلغه عائد — قدسکاری انواع معمولاتی سیر ایدرك یورودك؛ صکره اوستی قپالی بر چارسودن کچدك. سوقاقلرده غلبه‌لك فوق‌العاده ایدی، انسان هرملتدن، هرقیافتدن نمونه‌لر کوربیورایدی. فقط کوردیکمز نمونه‌لرك همان اکثریسنده شایان تأسف صورتده عدم نظافت رونما ایدی؛ چوغنه سوروئمه‌مك ایچون داراجق سوقاقده بر یاندن بر یانه چکنمکه مجبور اولیوردق.

نهایت برکوشه دولاشوب، حرمشریفك حولیسنه کیردك. حرمشریف مسجد اقصا ایله صخرة اللهی مشتمل، اطرافی دیوارله محاط غایت واسع بر حولیدرکه قدسك مرتفع نقطه‌لرندن برینك اوزرنده بولنیور. حولی مستطیل متنظم

[صنایع نفیسه‌دن تابلو : حیات ساعیانه مناظرندن]

شکلنده‌در، سکز قپوسی واردر، حولینك جوانب اربعه‌سی قلعه‌قورقولغی کبی یوکسك ومحکم دیوارله محاطدر. برسوق الخطاطین‌دن کله‌رك ینه بواسمده‌کی قپودن حرم شریفه داخل اولمش ایدك، اول امرده پیشکاهمزه درت طرفنی تزیین ایدن مردیونلری، مذهب وملون سکز کوشه‌لی دیوارلری وحیرت افزا قبه‌سیله صخرة‌اللّٰه چیقدی. صخرة اللهك سکز طرفی دخی یشیل رنکلی فوق العاده مکمل چینیلرله مستور اولوب هر بر جبهه‌سی ٢٠ مترو ٤٠ سانتیم طولنده‌در. چینیلر بیاض ماوی، یشیل رنکلرله ایشلنمش ومرمرلرك بیاضلغی ده بوکا انضمام ایتمش اولدیغی ایچون هیئت مجموعه‌سنده‌کی لطافتی تصور قابل دکلدر. جبهه‌لرك قسم علیاسنده ینه چینی ایله آیات جلیله یازیلیدر؛ سکز جبهه‌دن دردینه قپو مصادف اولدیغی جهتله طرفلرده پنجره‌لر التیدر، دیکرلرنده ایسه سکز پنجره موجود اولوب بونلرك چرچیوه‌لری دخی ایشلمه‌لی ورنکلیدر. صخرة اللهك ابواب اربعه‌سندن هر بری جهات اربعهٔ اصلیه‌دن برینه ناظردر؛ شماله

ناظر اولانه باب الجنه، ایکنجیسنه باب الغرب، اوچنجی‌یه باب القبله، دردنجی‌یه باب السلسله تسمیه اولنیور. بهر قپونك قسم خارجیسنده ستون اوزرینه مبنی بر صوندرمه دها واردر. بنا خارجاً ۵۳ مترو محیطنده‌در.

قپونك اوکنده بزی استقبال ایدن بر صارقلی افندی — که ویردیکی قارت‌ویزیتدن حرمشریفك محافظه‌سنه مأمور بر شیخ اولدیغنی اکلادم — کمال نزاکتله اوکمزه دوشدی، صخرة‌اللهه‌داخل اولدق. شمدی‌یه قدر چوق یر کزدم، چوق جامع، چوق تربه‌کوردم، صخرة‌اللهه داخل اولدیغم زمان حس ایتدیکم حاله هیچ بریرده مصادف اولمدم؛ انسان بوراده مهابتك، علویتك، صنعتك، زینتك زبون ومسحوری قالیور. اورته‌یرده اطرافی اولا دمیر، ایکنجی درجه‌ده اغاج پرمقلقلر ایله محاط اوله‌رق حجر مقدس دیدیکمز غایت جسیم بر سنکپاره یاتیور؛ قبه بونك اوزرینه مصادف بولنیور. حجر مقدسی احاطه ایدن اغاج پارمقلقدن اعتباراً برصره‌مرمر ستونه‌قدربر، مرمر ستونلردن بنانك دیوارلرینه قدر ایکی طاقم مدور برمیدان حاصل اولیورکه بونلرك هیئت مجموعه‌سنده‌کی صنعت ومهارت، زینت وظرافت حقیقةً شایان حیرتدر.

مرمر ستونلرك صره‌سی بنانك شکلی کبی سکز کوشه اوله‌رق وضع اولنمشدر. ستونلرك عددی ۱۶ یه بالغ اولیور. بهر ستون بوکون طرز تلوینی غائب اولمش مختلف رنك‌ونقشده مرمرعمودلردن تشکل ایلیور. ستونلرك باشلقلری هپ آیری طرز و هیئتده رنکلی مرمرلردن ایشلنمش اولوب قدیم روما یادکارلرندندر. ستونلرك کوشه‌یه کلن سکز عددینك قاعده‌سی بشقه طرزده، بشقه ایشلمه‌دەدر. کمرلر بو کوشه ستونلرینه مستندر. بنانك ستون کمرلری آره‌سنده قالان طوانك طرز عرب اوزرنده یاپلمش تزییناتی، ایشلمه‌سی، الوان مختلفهٔ لطیفه‌سی تعریف

وتصویر ایتمك قطعیاً احتمال خارجنده‌در، بوبابده برفکر حاصل ایتمك ایچون کورمك لازمدر.

مرمر ستونلردن صوکره حجرمقدسك اطرافنی احاطه ایتمك اوزره درت بیوك اپاق ایله ۳۲ ستون واردر؛ ستونلره، یعنی کمرلر ایله قبه‌نك ایچی دخی شایان حیرت چینی ایشلمه‌لرله مزین‌اولوب هربرینك بیك سنه‌دن زیاده بر دورك یادکاری اولدیغنده شبهه یوقدر.

حجر مقدسی ستر ایدن اصل قبه اخشابدر، زمیندن اعتباراً اوتوز مترو ارتفاعنده اوله‌رق علمی‌ایله برابر ۳۵ مترویه بالغ اولیور. داخلاً ارتفاعی ۲۰ مترو اولوب قبه‌نك محیطی ایسه اون مترودن عبارت بولندیغی جهتله کوزه پك یوکسك کلیور. صخرة‌اللهك قبه‌سی وقت انشاسندن صوکره بردفعه منهدم اولمش اولمغله یدنجی عصر هجریده تکرار یاپلمش وصلاح الدین ایوبی حضرتلری طرفندن تزیین ایدلمشدر.

اورته یرده بولنان حجر مقدس الك اوزون نقطه‌سنده ۱۷ مترو ۷۰ سانتیمترو طولنده، ۱۳ مترو ۵۰ سانتیمترو عرضنده ایکی متره ارتفاعنده‌در، بر طرفدن ۱۱ باصه‌مق مردیونله حجرمقدسك آلتنه اینیلیور، بوراسی اوفاق بر مسجددر. مسجده اینیلن مردیونك یاننده کوزل بر پارمقلق دروننده حین معراج نبوی‌ده (صلی اللّٰه علیه وسلم) پای مقدس حضرت پیغمبرینك تماس ایتمش اولدیغی حجر مقدس پارچه‌سی موقع تعظیمده دوریور.

صخرة اللهك مسجد اقصایه ناظرقپوسندن چیقدق، مردیوندن اینوب ینه حرمشریف میدانه داخل اولدق‌که بو میدانك آلتنده‌کی غایت جسیم صهریجدن برچوق فلاحلر صو چکیورلر، طلومبلره دولدیروب صرتلرنده طاشیورلر ایدی. بو صهریجك مختلف آغزلری وار.

مسجد اقصا ایله صخرة‌اللّٰه آره‌سنده‌کی مسافه آزدر، بربرینه قارشی بولنیورلر.

*
* *

مسجد اقصایه تقرب ودخول ایدنجه درحال انسان پك اسکی بربنا ایچنده بولندیغی اکلایور، مسجد اقصا ۸۰ مترو طولنده و ۵۵ مترو عرضنده‌در. بنا — علاوه‌لری داخل اولمیه‌رق — خلفای اسلامیه طرفندن پك چوق دفعه‌لر تعمیر کورمش وزیاده تعدیلاته اوغرامش اولدیغی جهتله حین انشاسنده‌کی شکلندن همان اثر قالمامش دینلسه موافق اولور. الك صوك تعمیری یدنجی عصر هجریده ملك المعظم طرفندن یاپلمشدر.

مسجد اقصا قبه‌سزدر. طرز قدیم انشاآته مطابق اوله‌رق چاتیله مستوردر.

مسجد اقصانك داخلی بر قاچ قسمدن مرکب بولنیور. برنجیسنك ستونلری مربع وایشلمه‌سزدر.

مسجد اقصانك محرابیله منبرینی کوردیکم زمان اویمه‌جیلق صنعتك زمان قدیمه‌کی درجهٔ فوق‌العاده‌سنه متحیر ومبهوت قالدم؛ تأمین ایدرم که بوراده‌کی منبر قدر مصنع ایش اوله‌مز. مردیونلری بیله فیل دیشی ومرجانله ایشلمه‌در. بونلرك اوزرنده «صنعه حمید بن ظافر رحمه‌اللّٰه» عباره‌سی محرر ایدی، تدقیقات تاریخیه‌یه نظراً منبر ایله محرابك زمان انشاسی هجرتك ۵۸۳ سنه‌سنه چیقیور.

مسجدك اخشاب قبه‌سی داخلاً ایشلمه‌لی ومزین اولوب صوکره‌دن بردها تعمیر اولدیغنه دائر اوزرنده براشارت واردر.

مسجد اقصا درونی تزیین ایدن مرمر ستونلردن ایکی دانه‌سنك آره‌سنه دمیر پارمقلق طاقلمش و ستونلرك ایچ طرفدن آشنمش اولدیغنی کوردم، رهبرمز اولان خواجه افندی دیدی‌که:

— سودی تمزاولانلر قولای کچه‌بیلیر دیه برروایت اولدیغی ایچون شو جامعه کلن زوارك کافه‌سی ستونلرك آره‌سندن سورونه‌رك کچمکه غیرت ایلدیکندن مرور زمانله مرمر آشنمه باشلادی، کوریورسکزیا، عادتا اینجلدی، بویله اثار مهمه‌نك ضیاعنی محافظةً بوپارمقلغی طاقدیلر.

مسجد اقصانك یاننده طولانی شکلده برعلاوه قسم بولنیور. بورایی‌ده زیارتدن صوکره قپودن چیقوب جامع شریفك آلتنده موجود تحت الارض برمسجده ایندك بورایه اون سکز باصه‌مق مردیونله اینلیور، کمرلر ومربع الشکل ستونلرله دیوارده‌کی یکپاره طاشلرك جسامتی بنانك نه‌قدر اسکی ونه بیوك امکلرلر یاپلمش اولدیغنی ارائه واثبات ایلیور ایدی.

صوك زیارت اولمق اوزره حرم شریف میدانتك آلتنی اشغال ایدن صهریجلر یاننده‌کی تحت الارض مغاره‌لره کیردك؛ واقعا مسجد اقصا وصخرة اللهك کائن اولدیغی نقاط ایله حرم شریف میدانتك آلتی کاملاً بوش و ستونلره مبنی کمرلر اوزرنده‌در. بونك برقسمنی صهریج حالنه افراغ ایتمشلر، دیکر قسمی ایسه بربرینی ولی‌ایدن برچوق مغاره‌لره منقسمدر. بونلرك مجموعی ۱۳ قبه‌دن و ۱۲ صره‌ده ۸۸ ستوندن عبارت اولوب قسم منتهاسنده واقع برقپودن مردیونله ایندك، مردیونك دیبنده اثار قدیمه‌دن پك چوق طاشلر ولحدلر وارایدی.

*
* *

زیارتلریمز، دولاشمه‌مز بزی ایی یورمشیدی، شیخ افندی‌یه بیان تشکردن صوکره بشقه یولدن اوتله دوندك، بو یول دار وقالدیرملری منتظم بر سوقاق ایدی، موسوی محله‌سندن کچیور ایدی: لکن سوقاقلرده اوقدر پیسلك وار ایدی‌که انتشار ایدن رائحهٔ کریهه‌دن دولایی برونلریمزی مندیل ایله قپامغه مجبور اولدق!

«مابعدی کله‌جك نسخه‌یه»

مصاحبهٔ ادبیه

— ۲۲ —

شوراده بوراده.

[اقدام] غزته‌سنی اوقورمیسکز؟.. قورقمایك، بو جریده‌یه اعلانجیلق ایده‌جك دکلم. یالکز اونی مطالعه ایدوب ایتمدیککزی اوکرنمك ایستیورم. شوسؤاله قارشی احتمالکه «هرکون..» جوابنی ویرمکه حاضرلانیورسکز؛ فقط عجله بیورمیك، نیم اوکرنمك آرزوایتدیکم جهت اودکل: خالد ضیا بکك اشعارمنثوره‌سنی اوقیورمیسکز؟.. [منثور شعرلر] محرری نامنه اوچ درت هفته‌دن بری — غالبا هفته‌ده بر — اقدامك ایچ صحیفه‌سنده، «حکایهٔ منتخبه» عنوان عمومیسی آلتنده، اوفاق اوفاق رشحات قلمیه شکلنده دیزیلوب چیقان.. بعضاً سحورصنعت براب ماتمزده‌نك سوکیلی قیزندن نشانهٔ هجرانفریب اولمق اوزره بر بحران مفرط خیال ایله اکمال ایتدیکی لوحه‌یه صاریله‌رق، اونی اوپه‌رك، اونك اوکنده اوراجعه‌سقوط ایده‌رك ترك حیات ایدیشنی؛ بعضاً برایپك کوملکله برکتان جاکتك — مختلف النوع ایکی جاذبهٔ شبابك — تقارب وتلاحقندن طوغیویرمش، فقط — هیهات! — یاشامغه وقت بوله‌مامش برطفل‌شوخ سودانك‌حکایهٔ ماجرای ظهورینی؛ بعضاً قالدیرملراوزرنده، کوپرو باشلرنده، چارشی ایچلرنده هرکون کوردیکمز، دیلنجی دیدیکمز اومعیشت خاکسارانه منسوبیندن بر یاوروجغك سرکذشت سفیلانه‌سی؛ حاصلی هرزمان برباشقه درلو خاطرهٔ حسیه وصمیمیه‌یی حاوی نشر ایدیلن آثار بدیعه‌یی مطالعه ایدیورسه‌کز، بونلره دائر سزکله بر آز کوروشه‌لم دیه‌جکدم.

بوکون بلکه اکثر ارباب مطالعه طرفندن نقایصی مزیاتنه غالب کورولن خالد ضیا لسان ادبنك یارین ایچون شیوهٔ عمومیٔ بیان حکمنی آله‌جغنی سویلینلر حکملرنده نه‌درجه‌یه قدر شایان اعتماددرلر؟ شوسؤالی حل ایچون اوقدر غیب شناس اولمه‌یه حاجت یوقدر، صانیرم؛ دها بوکوندن — صنعت تصویر و تحکیه‌ده اثبات اقتدار ایدنلرك — زبان بیانلرنده اوشیوه‌نك بر لرزش رکاکتی، غیر ارادی براثر سرایتی حس اولونمیورمی؟.. الیوم لایقلیجه تحصیل و تربیه کورنلرمزك طویشلرنده، کورشلرنده، دوشونشلرنده برباشقه‌لق وارکه بونی دونکی لسان تحریر ارتق تبلیغه مقتدر دکلدر. خالد ضیا بومکملیت تحصیل وتربیه‌یه مظهر اولانلرك بر فطرت ممتازه ایله تفرد ایدنلرندن اولدیغی ایچون طبیعی تصورات وحسیاتنده برباشقه‌لق، بریکیلك کورلمکده.. بوتحول وتجدد اوکچه کندی لسانه، صوکره‌ده — ینه اویله برتحصیل وتربیه نتیجه‌سی اوله‌رق — کندیسی کبی کوروب دوشونلرك لسانلرینه انعکاس ایتمکده‌در.

«خالد ضیا بك بونلری فرانسزجه‌دن آلیور؛ هپ اوتصورلر. هپ اوتصورلر فرنك ادباسنك...» فکرنده بولنانلر یا کیلیورلر؛ چونکه هیچ اویله دکل. جناب شهاب‌الدین بك بوسنه‌کی [نوسال ثروت فنون] ده مندرج مقالهٔ مهمهٔ ادبیه‌سیله — آثار جدیده‌ده توهم اولنان — انتحالات مسئله‌سنی پك اطرافلی، پك طوغرو حل ایتدی؛ بوکا دائر یکیدن بحث آچمغه ظن ایدرم‌که لزوم یوقدر. فکر عاجزانه بجه شیمدی [مائی وسیاه] مؤلفنك طرز تحریرینه قصور بولمقدن زیاده موفقیاتنی تبریك وتمنی ایتملی.. برنفوذ نامحسوس ایله عروق تحریره سوزوله‌رك، یاییله‌رق یارین بتون آثار ادبیه‌ده بردن کورونیویره‌جك اولان بوروح بدیع شعره آلیشمالی‌یز.

عشاقی زاده‌نك اوکوچوجك فقره‌لریله تزیین ایتدیکی غزته صحیفه‌لری، چوق دکل، بوندن بر ایکی سنه صوکره، کوررسکز، نه‌بیوك برخواهشله آرانه‌جقدر. احتمالکه اوزمانه‌قدربوشیوهٔ تحریرده بیپرانیر، اسکیر؛ فقط امین اولملیدرکه اونی احیا ایده‌جك، یکیلیه‌جك ینه خالد ضیالردر.

خالد ضیانك صنعتنه نصل براشتیاق پرستشکارانه ایله مربوط اولدیغنی بیلمك.. بزه اوفردی وشرکارینی، اومائی‌وسیاهلری اوقوتجه‌یه قدر صرف ایتدیکی مساعیٔ فکریه‌یی دوشونمك بوکنج استاد ایچون قلبمزده برحس احترام حصولنه کافیدر. تا اون یدی، اون‌سکز سنه اول انتشار ایدن [خزینهٔ اوراق] نسخه‌لرنده، [باغچه]

مجموعه‌لرنده «مكتباريست مكتبى شاكردانندن عشاقى زاده» امضاسنك فنى ، ادبى برخيلى مقالات مفيده‌يه نقطهٔ اختتام تشكيل ايتديكى كوروليوردى. خالد ضيا بك اوزماندن برى اشتغالدن، جدى ومترقى بر اشتغالدن خالى قالما-مش.. اوروپا اساتذهٔ عرفاننك تدقيق مؤلفاتى اساسنه مبتنى وبك دقيق ونافذ بر احاطهٔ فكر ونظره مستند اولان تتبعات وتوغلاتى الآن دوام ايتمكده بولنمشدر.

ايشته يازى بويله يازيلير .. بويله انسان كبى چالشدقدن ، اوقودقدن صوكره يازيلرده اوقونمق ، تقليد اولونمق لياقتنى اويله احراز ايدر !

خالد ضيا بكك آثارينه معترض اولمق ايستينلر بعض الفاظ وتعبيراتك سقامتنه ، جمله‌لرك بيلديكمز اصول انشايه مغاير بر طرز غريب غريبده ترتيب ايدلديكنه قائل اوليورلر . بونلردن برينك كچنده بكاديديكى كبى : « محروم نفس ايتمك » ، « وجود نارين » ، فلان يولنده تركيبلر .. « بوايجه « وجودكِ — بوكنج قيزك — بى تسخير « ايچون . تماماً بردها اونوتلميه‌جق شدتله « تسخير ايچون قوتى اولديغنى اكلامش « ايدم. » ، « انسانك حياتنده بعض فرصتلر « واردركه سپارش اوزرينه ظهور ايتمش قدر « ناكهظهوردر . » ، « باقر آلتلرك براسكى « قادريل ايله باغيران سسلرى . . » نوعندن عباره‌لر نظر مشكلپسندانه‌ده، فرض ايده‌لم‌كه، بعض مطابقتسزلكلر، غرابتلر تشكيل ايتسين؛ فقط انصاف اولنورسه بو قصورلرك برر بر آرا نمش بولونمش اولديغى مقاله‌نك [*] ايچنده دها اويله عباره‌لر ، اويله تركيبلر واركه هر برى باشلى باشنه سحر آلود بر لوحهٔ تصوير وجوده كتيرر .

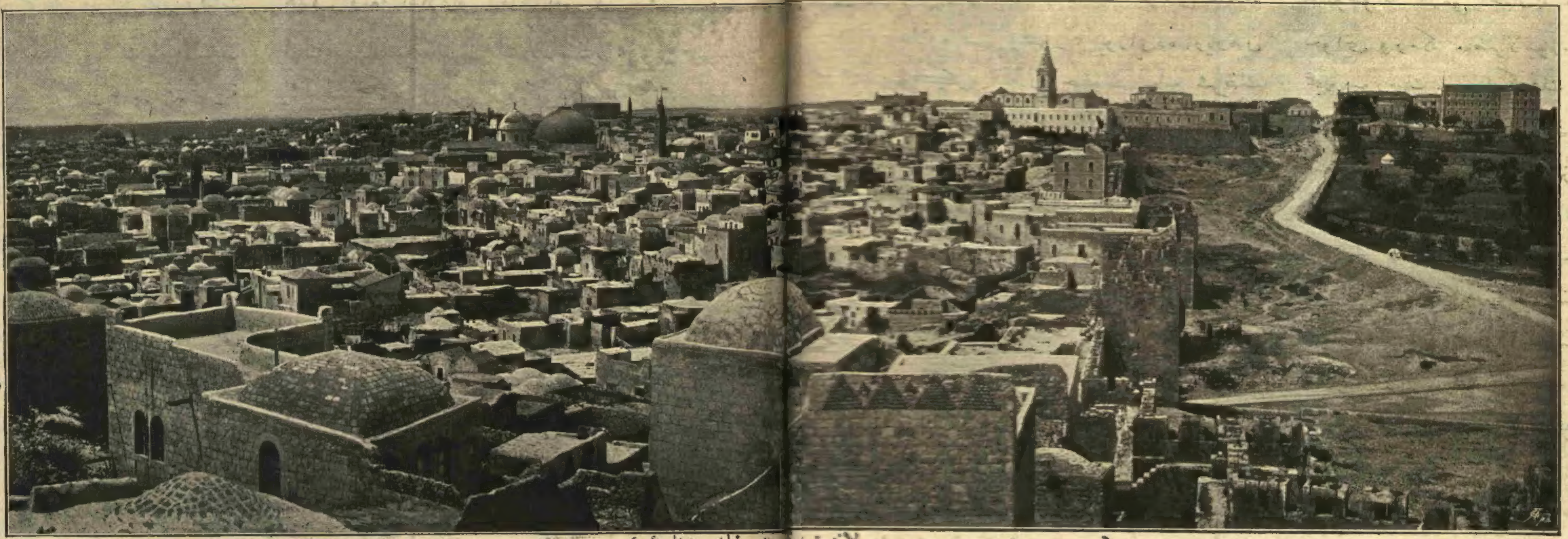

[سوريه‌ده بر جولاندن : قدس شريفك منظرهٔ عموميه‌سى]

La vue générale de Jérusalem.

ذاتاً بوكبى اثرلرده لفظ يا كلشى آرامق قدر نابمحل بر غيرت اوله‌ماز . اكر اوذات بكا اثرك عموميت تصور وتصويرى حقنده بيان فكر ايتمش . مثلا: « برمكتوب ايچون بوقدر سوس فضله‌در ؛ مقاله يك يوكلو طوريور .» ديمش اولسه‌يدى ، كيم بيلير ، بلكه‌ بن ده بردرجه‌يه قدر كنديسنك شوطرز مطالعه‌سنه اشتراك ايدر، مع مافيه اعتراضنى تماميله تصويب ايتمديكمه دليل اولمق اوزره: «سزك هيچ ايصمارلامه شعر يازديغكز وارمى ؟ » ديمه‌يى ده اونوتمازدم .

[برصحيفهٔ منسيه] نك بوراده تكرارينى آرزو ايتديكم نه قدر پارچه‌لرى وار .. هله شوصوك سطرلرينى نقل ايتمه‌دن كچه‌ميه‌جكم :

« بوكيجه هنوز اويومش ايدم ، برآرالق اوياندم ... — خير برروٌيا كوردم ، سكا شوسطرلرى يازار ايكن آرتق ذهنمده روٌيا وحقيقت قار-بشيور ، يكديكرندن تفريق ايتمك ممكن دكل. بن حس ايتديكم كى يازه‌يم ، سن حقيقت وقعه‌يى حل ايت. — برآره‌لق اوياندم، قاپو.ه محترز بر الك كوچك فسكه‌لرى اوريبور ايدى ، يتاغمدن آتلادم ، كبريتى چاقه‌رق موى يافدم، كوچك فسكه‌لر دوام ايديوردى ، قاپويه كيتدم، سورمه‌سنى چكه‌رك آچدم، برنفس «يوق!...» ديدى، مومسوندى؛ اووقت قرا كلق، كثيف بر قرا كلق ايچنده برال — تترك بر ال — بنى يواشجه ايتدى ، ايتدى ، اويله كه ايكيمزده — اوكولكه ايله بن — تماماً اوطه‌يه كيرمش بولندق ، قاپو قاپاندى ، اوزمان ظلمت آره‌سنده برچوجق الى كبى اينجه پارماقلر خفيف تماسلرله باشمى آرادى ، ايكى كوچك دست رعشه دار يوزيمى يواشجه چكدى ...

« بو روٌيا يالكز بوقدر سوردى ، صباحلين نفسمه پنجره‌مك كنارنده‌كى قولتقدن اويانيركن تكرار تملك ايتدم . بوكون اوكان سفره‌سنده ونلركيرى بوش قالدى ، خدمتكاره كوزيمك اوجيله صوردم ، ايله اشارت ايتدى ...

« كيتمشلر ؛ سكا بومكتوبى يازاركن اونلر كيم بيلير نره‌يه طوغرى اوزاقلاشوب كيديورلر . بن هنوز بوراده‌يم، بقيهٔ نقاهتى بوراده اكمال ايده‌جكمى‌يم ؟ بيلم ، فقط شو دقيقه‌ده قلبمده بربوشلق ، غير قابل املا بربوشلق طويورم‌كه بنى — كيم بيلير — سنه‌لرجه لذت حياتدن ، شو كوزمك اوكنده بدايعنى سرن طبيعتك علويت احساتندن محروم براقه‌جق ...»

[*] (برصحيفهٔ منسيه) اقدا ملك ٢٢ كانون‌ثانى ١٣١٢ تاريخلى نسخه‌سنده مندرجدر.

[صخرة الله]

La Coupole de la Pierre sacrée à Jérusalem.

اون آلتى ، اون يدى سنه اول خالد ضيا بكك برمكتباريست شاكردى اوله‌رق ازميردن زيارته كلديكى [خزينهٔ اوراق] ده برقاچ قادين امضاسى‌ده كوروليور.. اوزمان بونلر هپ نام مستعار ، ياخود اركك‌لر طرفندن يازيلان مقاله‌لرك صوكلرنده قادينلر نامنه اظهار ايدلمش برر آرزوى اشتهار كبى تلقى ايديليوردى . [خانملره مخصوص غزته] بوشبهه‌يى ، بوسترهٔ حقيقت پوش ترددى اورته‌دن قالديردى : برچوق ديدار شعشعه بار عرفان بردن متجلى اوليوردى ؛ بوكون بيليورزكه بزم‌ده برقاچ محرره‌مز ، برقاچ شاعره‌مز وار . خانملر غزته‌سنك اوصارى ، صولوق ياپراقلرى آره‌سنده هر هفته بر غنچهٔ اميد انكشافيله آچيلان

اثرلردن بك چوغنك كيملره عائد اولديغنى — آرتق مغلوب اشتباه اولمقسزين — تعيين ايديورز . بوغزته‌يه زينت ويرن اشعار ومقالات ايچنده نظر ترجيحمك اك چوق منجذب اولديغى پارچه‌لر « مقبوله لمعان » امضاسيله نشر ايديلنلردر .

شو پارلاق امضا بكا — مهجور عافيت بر وجود قيمتدارك مريضانه چكلمش اولديغى تنكناى اضطرابه برطرفدن منعطف اولمش ، او كوشهٔ سياه معلوليتى اولانجه محزونلغيله نكاه تأثر واحترامه ارائه ايدر برشعله پارهٔ مهتاب — خيالنى اخطار ايتديكى ايچون نظرمده بك محترمدر .

ايشته او تنكناى حزين معلوليتده موقوف آلام وكلال اولان وجود قيمتدار، پنجهٔ سختكير مرضدن آره صره سيلكينوب قورتوله بيلدكجه ، مقاومتسوز بر مفتونيت صنعتله — احتمال كه صحت ضايعه‌سى قدر سوديكى — قلمنه صاريله‌رق بزه او كور-ديكمز ، بكنديكمز ، سوه سوه اوقوديغمز سطرلرى شعرلرى يازيور؛ اوجواهر كزيدهٔ ادبى برسماحت كبارانه ايله پيش اقتطاف واستفاده‌مزه سرپشديريور ؛ صوكره ، برآره‌لق ، ينه خسته‌لغك كابوس تضييقنده حركتسز بى‌مجال ، ساكت قاليور.. هيچ بر اثرى، هيچ بر اثر فعاليت حياتى كوريلميور ، يارب ، نه مؤثر تجلى بو!...

اوت، «مقبوله لمعان» نامنك عالم نشرياتده ظهور اخيريله برابر اطرافنه برچوق تقد-يرات حرمتكا-رانه طوپلا-مسنده بومؤثريت تجلينك ده بر آز يارديمى اولمشدر. نه اولورسه اولسو-ن ، مقبوله لمعان خانم افنديـنك آثار قلميه‌لرنده انكارى قابل اوليان بر جاذبهٔ صميميت واركه كنديلرينى كوزل يازان خانملرمزك همان هپسنه متفوق عد ايتديريور .

[افسوس] ك ، [نيران] ك حاوى اولديغى نشيده‌لر آهوى وحشى نكاه نظمك قادينلرمز آره‌سنده — « برقيزكه طانيردم » شعرينك صاحبهٔ فريده‌سندن صوكره — اك زياده نكار خانم افندى‌يه مونس اولديغنى اثبات ايدر ، بوده قابل انكار دكلدر ؛ فقط [معكس خيال] ده [**] مندرج منظومانك صميميت علويه‌سى ينه باشقه . بونلر برر فريادكه صاحبنك يوركندن يالكز كنديسنه ، يالكز كنديسيله يانندهكيلره مكشوف ومحسوس اوله‌جق درجه‌ده رقيق ، صولغون ، عريان چيقيور ؛ صوكره غزته-لره، رساله‌لره كچمك ايچون كيديريليور ، تزيين ايديليور ، تلوين ايدياليور ؛ شوقدر كه بتون بوتزيينات و تلوينات فضله ؛ نظر حقيقت بو تكلفات زائده آره‌سنده يالكز او فريادى ، او روح نالان شعريتى آرايوب بوليور ؛ اونكله يارليور ، صوكره بردن بره قارار-يور ؛ اوپارلايشلر برشمشك ، اوقارارتيلر برر بولوط ... حاصلى او منظومه‌لر انسانى آغلاتيور .

متأثر اولمق ايسترميسكز ؟.. اوقويك :

« آه . . صحت ! »

« برنشئه‌سى قلب ناله‌كارك
« برقهقهه‌يه ايدرسه اجبار ،
« اى درد .. بلاسى جسم زارك ! —
« برچهرهٔ شوم غم مدارك
« ايلرده بنى زبون وناچار ،
« قارشيمده، سن افتخار ايدرسك .

« صحت ، آكوزل انيسى جانك !
« مقبوله‌يه حصر ايدن فراق ..
« ذيروح دكلمى آشيانك ؟
« كوسترميه‌رك دله نشانك ،
« هيچ اولميه‌رق اكا ملاق
« نالندهٔ انتظار ايدرسك .

فيضلك دل زاره قارشى مفقود ،
« محنت ايله بولدى عمرم انجام ؛
« دنياده سن ، اى مآل مقصود ،
« برايلدك غريبى خشنود ؛
« تشريفكه ايلدكجه ابرام
« هجرك ايله داغدار ايدرسك ،
« چشمامى كريه‌بار ايدرسك !

ايشته بولوحهٔ غريبانه، برتحسر عليل‌كه انسانى كندى زيادهٔ عافيتندن مضطرب ايديور ، ايچين ايچين آغلاتيور . شيمدى برده شومنظومه‌يه باقك :

[**] خانملره مخصوص غزته كتبخانه‌سنك ايكنجى كتابيدركه مقبوله لمعان خانم افنديك منظوم منثور بعض اثرلرينى شاملدر .

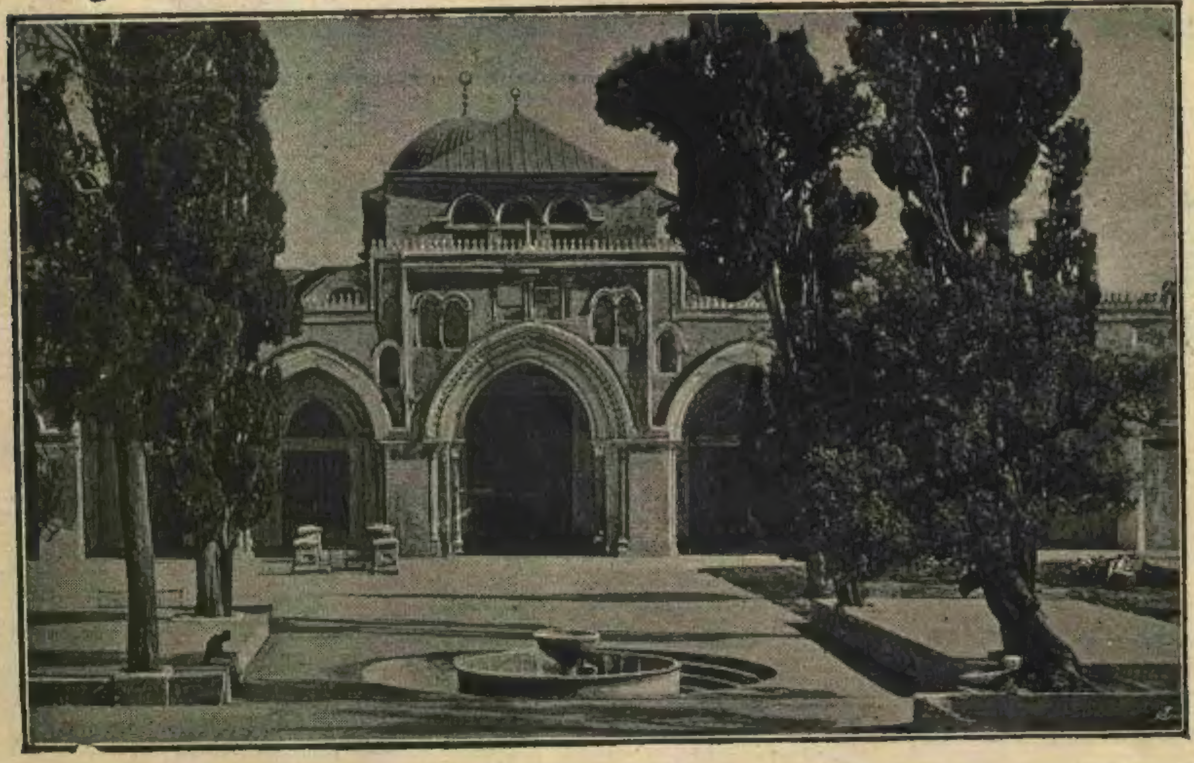

[مسجد اقصا]

La Mosquée El-Aksa à Jérusalem .

« تسلیتگاه معصومانه »

« بنی قیلدقجه فرشم بالا ،
« آنارم مادرك آغوشنه جان ؛

« مقبرمدن چیقارم صانکه اودم ،
« بکا مفتوح اولەرق باغ ارم !

« سن ننده غم و آلام اورادہ ،
« یادہ کاز کچن ایم اورادہ .

« اوقوجاق لطف خدادر صانیرم ،
« ویله امنیت ایله یاصلانیرم .

« بنی درمانمه وبرمن امراض ،
« رأفت مادره الم اغماض .

« حائل اولماز بکا زیرا اورقیب ،
« انا قیز بز آلیرز بویله نصیب .

« شمان اجرا ایدرم قاعدەمی ؛
« بوس ایله یعنی ملك والدەمی :

« بنجه دارو کبیدر بول بوسه
« قلب مجروح جفا مأنوسه .

« صحتم یوقسه شطارت ویرەجك ،
« والدم وار یا ، تانت ویرەجك .

« . . . . . الخ

(معکس خیال)ك منظوم قسمی هپ بویله رقیق ، مؤثر ، گریه‌فرما اشعار صمیمیه‌دن مرکبدر ؛ نثر قسمنی تشکیل ایدن واکثری حکمت اخلاقه ، حیات عائلەیه متعلق اولان الواح مکمله آره‌سنده « ندم » ، « حسن معامله » ، حاصلی هپسی شایان مطالعه . فقط نیچون شو کوزل اثرلر لایق اولدقلری اعتنا ایله طبع ایدلەملی ؟ کوکل ایسترکه بونلر قطیفه ورقەلر اوزرینه ، معطر الوان ایله لطیف ونازك نقش ایداسین ؛ طونوق بکزلی قوردەلالرله کوشەلرندن بر رمحفظهٔ جواهر کبی ایلشدیرلسین ؛ صوکره .. اوت صوکره‌ده آغرلقلرنجه آلتونلره صاتیلسین… اوح ، نه‌دلفریب خیال !..

ت. [illegible]

مصاحبهٔ فنیه

رونتکن شعاعاتنك کشفیات اخیرهٔ فنیه ایچنده اهمیتی — رونتکن شعاعاتنك صوك تطبیقاتی — اولوی دیریدن تفریق — ادیسون و کورلر — کورلرك کورمسی ممکنمیدر ؟ — قنبورلرك قنبورلقلری دوزلتمك ممکنمیدر — قنبورلر اوزرنده عملیات جراحیه

بو سنه عالم مدنیتده و ساحهٔ فن و معرفتده ارباب مساعی‌نك همتیله میدانه کلن ترقیات ایچنده دوقتور « رونتکن » ك نامنه نسبت ایتمك انانیتنی قبول ایتمەرك « مهم شعاعات » دیمك استدیکی بر نوع آیدینلق بر کشف مهم اولمق اوزره کورلمش واوروپا مجالس علمیه سنك معتاد اولان اجتماعات سنویه‌سنده کشفیات اخیرهٔ فنیه ذکر و تعداد اولندیغی صرەده الکزیاده ستایشله یاد اولنان واهمیتلی کوریلن دوقتور « رونتکن » ك کشفی اولمشدر . بو کشفك نه‌دن عبارت اولدیغنی ایضاحه حاجت یوقدر .

چونکه کوزك فرق ایده‌مدیکی وضیای خارجی‌نك نفوذه امکان بوله‌مدیغی نقطه‌لره کوشه‌لره کیرن ، قوطو ایچنده‌کی مجوهراتی وقپالی ظرف ایچنده‌کی محرراتی فوطوغراف ماکنه‌سنه کوسترن ، بدن انسانك داخلی فوطوغرافنی آله‌بیلن بو « یکی ایشیق » حقنده خیلی معلومات ویرلمش و کاشفنك تصویریله برابر بوواسطه ایله آلنمش اولان برچوق رسملر « ثروت فنون » ك صحیفه لرینه کچیرلمش ایدی . یقینده فرانسه انجمن فنونده اعضادن موسیو قورنونك ایراد ایتدیکی نطقنده‌ده سویلنمش اولدیغی کبی خلق نتیجهٔ فعلیه‌یه باقار وتدقیقات فنیه‌ده شایان حیرت وتعجب بر نقطه اولورسه بورایه عطف نظر ایدر . بو نتیجه‌یه ، بو نقطه‌یه وصول ایچون نه‌قدر امك صرف اولندی ؟ نه‌قدر زمان کچدی ؟ بو اوغورده کیملر ، نیجه فداکارلقله چالشدی ؟ بونلری مراق ایتمز . حالبوکه بو سنه‌نك کشف مهمی دیه یاد اولنان رونتکن شعاعاتی نیجه سنه‌لرده نیجه حکمت شناسانك مساعیسیله کماله ایرمش ودوقتور رونتکن طرفندن قوپارلمش بر میوه‌در .

بو کشف جدیدك اساسی آرامق لازم کلسه الکتریق علائمنك انظار دقتی جلب ایتمکه وحکمت شناسانك تدقیقات مخصوصه‌سنه هدف اولمغه باشلادیغی زمانه ، یعنی یوز سنه اولنه‌قدر ارجاع نظر ایتمك لازم کلیر .

بر حکمت شناس الکتریق یومورطه‌سی دیه جامدن بر یومورطه یاپدی . بر دیکری اللی سنه اول بونك ایچندن جریانلر کچیردی ، بوش یرده الکتریق ضیاسنك انتشارینی اکلامق استدی . موسیو قروقس یومورطه‌یی جام بورویه تحویل ایتدی . بونلرله تجربه یاپدی . بوذاتك بورولری‌ده تام اون بش سنه اونودی . اشته موسیو رونتکن بوواسطه ایله انسانك کمکلری حکلرینی سیر ایتمکه ، قپالی قوطونك ایچنده‌کی اسراری اکلامغه موفق اولدی . فقط بز کشفك تاریخی نه لازم ، نتایجنه باقەلم :

دوقتور « رونتکن » ك کشفندن بحث آچدیغمز زماندن بری خیلی مهم تطبیقاتی کورلمشدر . بو تطبیقاتك قسم اعظمی — همان هپسی — طبابته عائددر .

بدن انسانی داخلنه قضا ایله کیرمش اولان قورشون ، ایکنه وساره کبی اجسام اجنبیه‌نك محلی بو کشف سایه‌سنده قولایجه ونقطه‌سی نقطه‌سنه تعیین اولنه‌بیلدی و عملیات جراحیه بو خصوصده غایتله تسهیل ایدلدی . . بالکز جراحلق دکل تشخیص وتداوی امراضده‌ده رونتکن شعاعاتنك خدمت وفائده‌سی تصدیق اولندی . یقینلرده دوقتور « بوشار » ذات الرئه‌نك بوواسطه ایله لایقیله اکلاشیله‌بیله‌جکنی اعلان ایتمش ایدی . بر دیکر ارقداشی علی العموم کمیك خسته‌لقلرینی تشخیص واظهاره بوندن کوزل بر واسطه اوله‌میه‌جغنی تسلیم ایلمش ایدی .

مادامکه رونتکن شعاعاتی صحت بشریه‌یه‌ده خادم اولیور وخدمتی‌ده سطحی دکل جدیدر بوندن بشقه نه اهمیتی آرارز ؟ واهمیتنی تصدیقده آرتق تردد ایدرمی‌یز ؟

بش اون کون اول‌ده المانیاده معلم شهیر فریدریقك رونتکن شعاعاتنه بر محل

تطبیق بولدیغی و موت حقیقی‌یی موت ظاهری‌دن تفریق ایچون بوواسطه‌یه مراجعت هردرلو معاینهٔ طبیه‌دن دها زیاده خدمت ایلدیکی اعلان اولنمشدر .

بعض حالات مرضیه‌ده انسانك بر موت موقته اوغرادیغی وبو موت ظاهری موت حقیقی‌دن تفریق اولنه‌میه‌رق دیری دیری بر طاقم انسانلرك کومولدیکی شمدی‌یه قدر واقع اولمشدر . مزار قاچقینی مصاللری‌ده بویله بر حالده دفن اولنه‌رق موت ظاهری زمانی کچدکدن صکره عقلنی وکندینی طوپلایان و مزاردن چیقه بیلمکه موفق اولانلر اوزرینه بنا ایدلمشدر .

معلم فریدریقك رونتکن شعاعاتنی بو خصوصه تطبیق ایتمسی کرچك ایسه عالم انسانیته بو شعاعاتك بیوك بر خدمتی دها کورلمش دیمکدر .

بو تطبیق حقیقةً معلم فریدریق بولمش ایسه صحتندن شبهه ایتمیز . فقط حوادث قحطنه اوغرایان و فنی ستونلرینی‌ده آچیق براقق استمین غزته جیلر هردرلو خارقه‌لری رونتکن شعاعاتنه — عالم فن و معرفتده موده اولمسی حسبیله — اسناد ایتملری نتیجه‌سندن اوله‌رق بو کشفی اولوی دیری‌دن تفریقده خادم ایتمك استیوب بویولده نشریاتده بولنمشلر ایسه اووقت طبیعی اینانه‌میز . هرنه‌قدر بو کشفك خدمتی چوق ومهم ایسه‌ده کندیسنه اسناد اولنان بتون احوال وتطبیقاتده طوغرو دکلدر . چونکه غزته جیلر هر خصوصده اولدیغی کبی بو جهت فنی‌ده بیله بزی الداتمشلردر . مثلا ادیسونك بتون اعماله دنیایی — رونتکن شعاعاتی واسطه‌سیله — کوستردیکی و کورلری کوزلیلر صره‌سنه کچیردیکی اعلان ایدلمش و بحث ایتدیکمز شعاعاتك الك اهمیتلی محل تطبیقی واوداهیٔ مخترعك عالم انسانیته الك بیوك خدمتی بو اولمق اوزره تلقی اولنمش ایدی .

ایواه که حوادثك صحتی هنوز تأیید ایتمدی . فقط بتون دنیانك کورلرینی ادیسونه منتدار کوسترن غزته جیلر قوپاردقلری پاطردی‌دن طولایی‌ده هنوز محجوب اولمدیلر .

سوزده ادیسون قضا و عملیات ایله کور اولانلرك ، یاخود انادن طوغمه اعمالردن بر طاقمنك کوزلرینی رونتکن شعاعاتنه محسس بولمش وکورلرك باشنه کیدردیکی بر نوع کلاهلر ایچنده محفوظ ومرتب جهاز واسطه‌سیله کوزلرینه بو شعاعاتدن سوق ایدرك بونلرله اشیای خارجیه‌یی فرق و تمییز ایتدیرمه‌نك یولنی کشف ایتمش . . . غالبا غزته جیلر بویله بر دولاب قوره‌رق کشفیاتنك جدیتی وتدقیقات فنیه‌سنك اهمیتله عالم بشریتده متفردلردن معدود اولان ادیسونه‌ده کلاه کیدردیلر .

. .

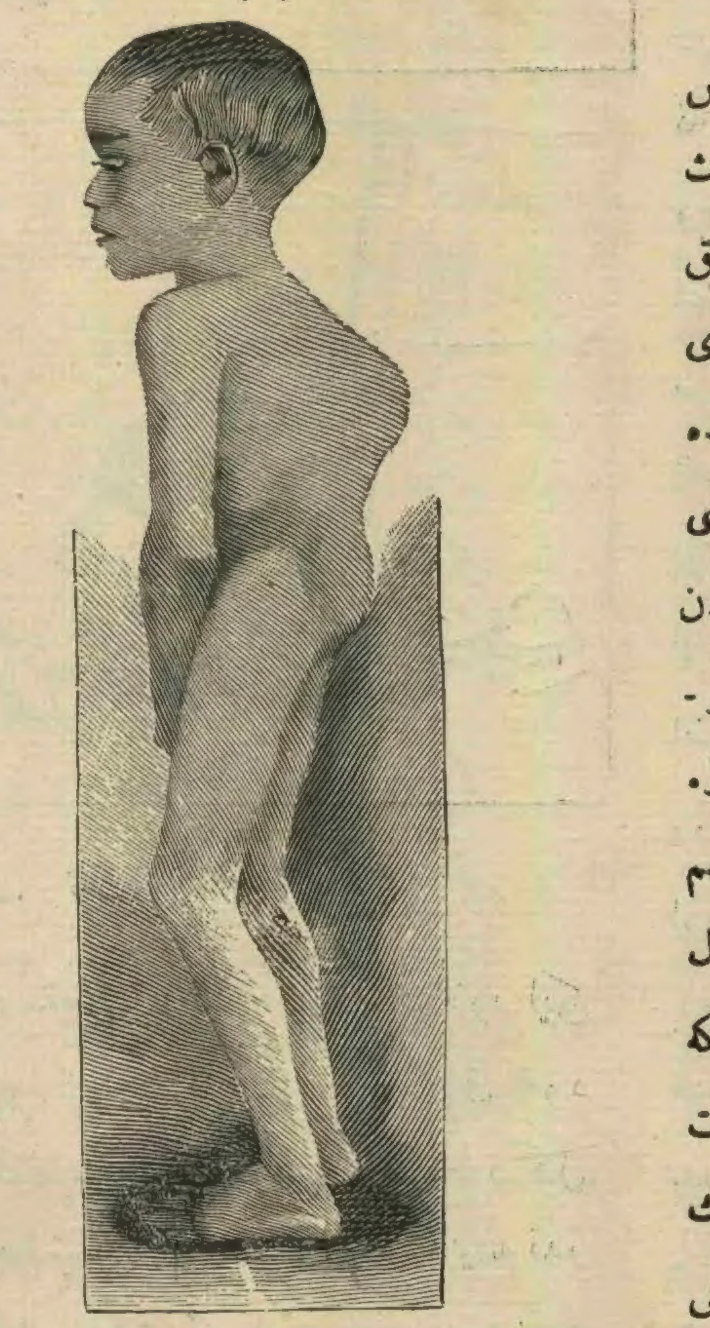

کورلر . اعادهٔ رؤیت ممکن اوله‌مسه بیله قنبورلرك قنبورلرینك دوزلمسی تحت امکانده اولدیغنی تصدیق ایده‌بیلیرز . بزم ایله برابر بتون آوروپا اوراق فنیه‌سی‌ده بونی تصدیق ایدیور وقنبور بر چوجغك قبل العملیات وبعد العملیات رسملرینی مقام استشهادده نظر تدقیقمزه عرض ایلیور . بونده آرتق شك و شبهه‌یه محل کورمیز . ادیسونك کورلرك کوزلرینی آچه ماسی شهرتنه بر نقیصه ویرمز . فقط دوقتور « قالو » نك قنبورلری دوزلتمسی عالم مدنیتده نامنك اشتهارینه سبب اولمشدر .

فرانسه‌ده روجیلد خسته خانه‌سی اطباسندن دوقتور قالو خسته خانه‌سنده عمود فقریلری سقط و بر یاشندن اون بش یاشنه قدر برچوق چوجقلرك بولندیغنی کورمش وبیچاره قنبورلری عمرلرینك صوکنه‌قدر بو حالده براقمامه‌نك فناً بر چاره‌سی بولنوب بولنمدیغنی دوشونەرك عملیات اجراسنه جسارت ایتمشدر . فرانسه انجمن فنونه شمدی‌یه قدر اوتوز یدی چوجق اوزرنده عملیات اجرا ایدوب بلا استثنا وبلا قضا جمله‌سنده موفق اولدیغنی بر تقریر فنی ایله بیلدیرمش اولدیغی کبی اولجه آلنان رسملرنده قنبور اولدقلری کوریلن اون ایکی چوجنی‌ده صاپ صاغلام و دوم دوز اوله‌رق انجمن

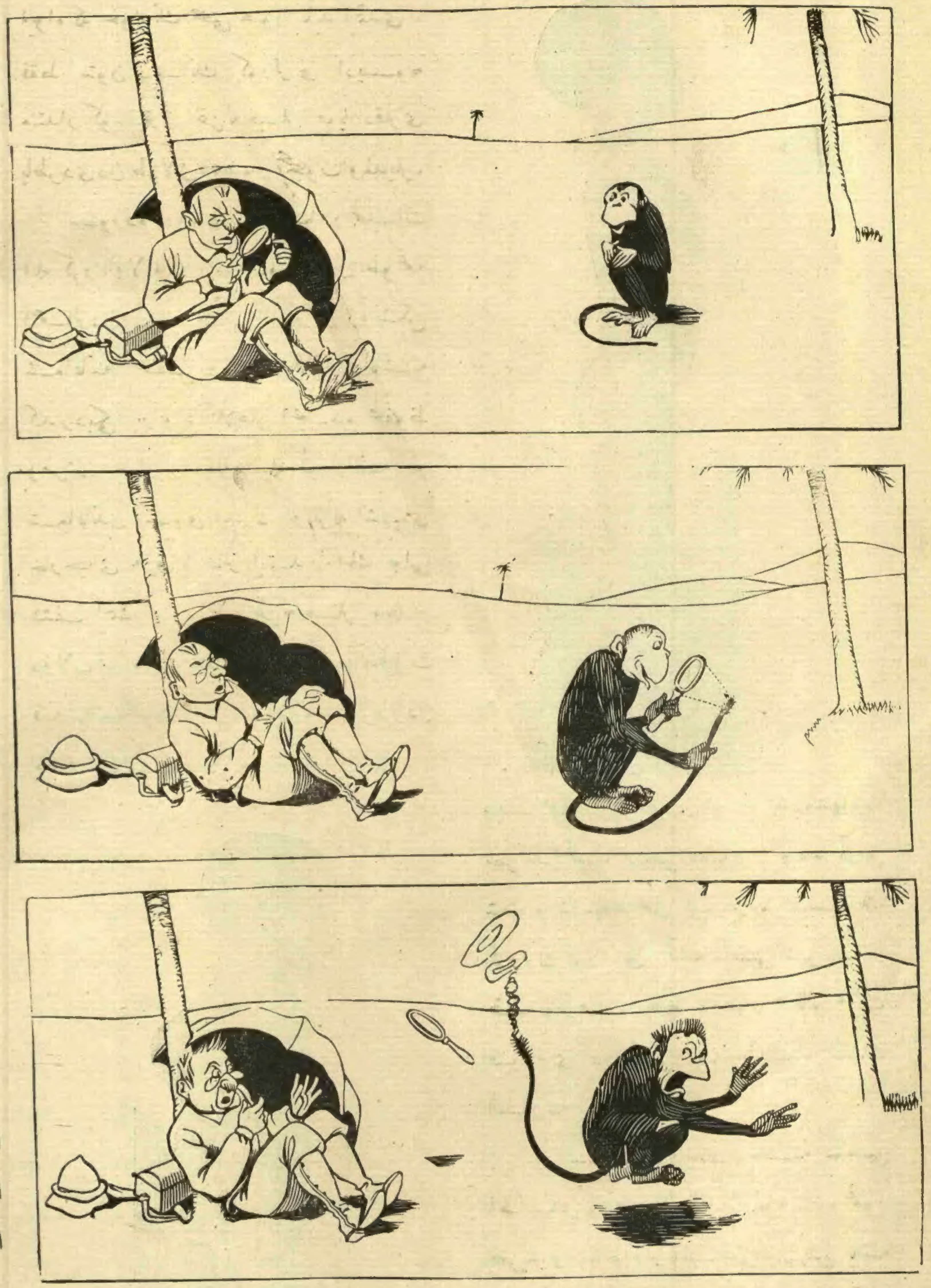

[مندرجاتسز حکایه‌لردن : سیاحك پرتوسوزی]

اعضاسنك یانه چیقارمشدر .

دوقتور قالونك عملیات ایله قنبورلرینی دوزلتدیکی چوجقلردن بیوکلر اوزرنده بو عملیات اجرا ایدلمه‌مشدر . فقط بوده بر موفقیتدر . اوچوجقلر اویله سقط اوله‌رق بیومیه‌جکلرمیدی ؟ دوقتور قالونك عملیاتی ال چابوقلغندن عبارت برمعرفت قبیلندن اوله‌رق پك قولایدر . قنبور چوجغی قلوروفورم ایله بایلتدقدن صکره یوزو قیون یاتیریور ، ایاقلرندن واوموزلرندن ایکیشر کشی بوسقطی ایوجه چکیور ، دوقتور ایکی الیله قنبورك اوزرینه ایوجه باصه‌رق عمود فقرینك طیشاری‌یه طوغرو برکنبد تشکیل ایدن چیقنتیسنی دوزلتیور . شمدی‌یه قدر عملیات اجرا ایتدیکی اوتوزیدی چوجقدن یالکز ایکیسی اوزرنده نیشترك معاونت خونریزانه‌سنه احتیاج مس ایتمش . چونکه انلرك تضییق خارجیسی بل کمیکنك فقره‌لرنی یرلی یرینه کچیره‌میوب بوکمیکی اسمیله مسمی اوله‌جق [برصورتله یعنی تام عمودی بروضعه کتیرمك ایچون آرقه‌یی یاروب فقره‌لرك سوء تشکل وغلط نظامنی تصحیح ایتمك عملیهٔ تهلکه آورینه لزوم کورلمشدر . دوقتور قالو بونی‌ده تهلکه‌سز کچیروب ینه قنبورلری دوزلتمکه موفق اولمشدر . سکز سنه‌دن برو قنبور اولان چوجقلرکده دوقتور قالونك عملیاتیله ایولشمش اولملری بوذاتك خدمته وطبابتك برموفقیتنه دالدر . هرنه‌قدر عملیات برقاچ دقیقه امتداد ایتمکده ایسه‌ده چوجقلرك سقطلقدن تماماً قورتلمسی ایچون التی ایدن اون آیه‌قدر برزمانه لزوم کوریلیور . چونکه قلوروفورم ایله بایلدلمش وآرقه‌سی دوزلنمش اولان چوجغك بدنی بوقاریدن اشاغی الچی‌دن برقالب ایچنه آلنمدقدن صکره آیلدلمامقده‌در . بدن بوقالب ایچنده اوچ درت آی قدر قالدقدن صکره برایکنجی قالبه‌وبعضاً براوچنجی‌یه دهااحتیاج کورلمکده وبوزمانی متعاقب خسته حال نقاهته کیرمش اعتبارا‌وله‌رق احتیاطه رعایةً بدن بر مدت‌ده صیقی قورصه ایچنده صاقلانمقده ایمش . عمرینك نهایتنه‌قدر کندیسنه عذاب اوله‌جق اولان برحالدن قورتیله‌جق اولدقدن صکره اون یاشنده بر چوجق ایچون اون آیلق اضطراب هیچدر . موسیو ادیسون کورلره رونتکن شعاعاتیله دنیایی کوسترمکه موفق اوله‌مدیسه دوقتور قالویالکز النك یوردامیله برچوق سقط چوجقلری سوء تشکلدن قورتارمش . بونلری جالب رقت انحنایه بدل موزون برقامت صاحبی قیلمش و قلب و آق حکرلر اوزرینه قنبورلغك سوء تأثیری بعض احوالده مصدق اولدیغنه کوره بوچوجقلرك صحت وعافیتی‌ده اکمال ایلمشدریا ! فن و معرفت ایچون بوده بر بیوك موفقیتدر .

{ پرنسس شیمه‌ی }ك بر مکتوبی

برجنکانه چالغیجینك پشنده‌اوینی، بارقی چولوغنی ، چوجوغنی ترك ایلیه‌رك غزته‌لر ایچون برخیلی سرمایهٔ قیل وقال تشکیل ایدن پرنسس شیمه‌یك ـ دیکر بتون اوراق مطبوعه کبی ـ بزده کچن هفته بر تصویرینی رسملرمزك آره‌سنه صیقشدیرمشدق . پرنسسك ابتدالری هرطرفجه فوق‌العاده برتهالك ومراق ایله تعقیب ومحاکمه ایدیلن ماجرای عاشقانه‌سی آرتق حکایات معلومه صره‌سنه کچمش ، اسکیمش ، دها یکیلرینه انتظاراً حوادث مهمه صحیفه‌سندن سیلنمشدر بیله .

بناءً علیه شویازدیغمز سطرلرده اوماجرای نسیانزده‌یه دائر تازه بر معلومات ویره‌میه‌جکز، یالکز پرنسسك کچنده یازمش اولدیغی برمکتوبدن بحث ایده‌جکز .

بروجه آتی قسماً ترجمه ایتدیکمز بومکتوبی پرنسس اسویچره‌دن پارسده فیغارو غزته‌سی محرری موسیو آلبرباتایه یازییور . مطالعه‌سندن آکلاشلدیغنه کوره پرنس زوجه‌سنی ممنون ایتمیورمش، ؛ نه اولورسه اولسون ، هیأت اجتماعیه آره‌سنده موقع مخصوصی اولان بر قادینك ناموسکارلق خصوصنده بوقدر مبالاتسزلق کوسترمسنی تعییب ایدنلر پك‌چوقدر؛ شرائط اجتماعیه واخلاقیه‌نك اودرجه زیرپای تهکمه آلنمسی بالطبع هرکسجه موجب تألم اولور. بونك ایچوندرکه میس قلارا حقنده هرکس بردرلو ملاحظه درمیان ایدییور . الك طوغروسی بوقادینك مسائل اجتماعیه‌یه دائر یاکلش بر ذهابه طرفکیر اولمسیدر .

پرنسس مکتوبینك امضاسنی یکی ارککنه نسبتله سادەجه « مادام ریغو » دیه قویمشدر . ایشته مکتوب :

« موسیو ،

« پرنس شیمه‌ی‌دن افتراقمه دائر اولان

مائی و سیاه رومانی رسملرنده :

[ندیم موزعلك ایدر]

Bleu et Noir, roman de Halid Zia Bey.

« مقاله‌کز پك کوزل یازلمش ، بوندن طولایی
« سزی تبریك ایدرم .
« بومقاله ایچون سزه نه ویردیلر ؟
« حقیقت حالی یازارسه‌کز بن او اجرتك
« ایکی قاتنی ویریرم .
« سزکه پارسلیسکز ، پك اعلی بیلیر ـ
« سکزکه زوجم بکا ـ الك جدی دوستلرینك
« بیله مؤاخذه‌سنی موجب اوله‌جق درجه‌ده
« ـ وفاسزلق کوستریوردی ؛ مع مافیه
« سبب انفکاکم یالکز بودکلدر . مفارقته
« مجبوریتم محضا ایل عالمه قارشی اوغرادیغم
« چرکین حالك او راحتسزلکنه انضمامی
« اوزرینه حاصل اولمشدر .
« یازدیغکز شیلره اینانمیکز . موسیو .
« زوجمه کوندردیکم مکتوبلر ظن
« ایتدیککز کبی قادین صنیعه‌لرندن دکلدر.
« طبیعت بشریه‌یی هردرلو احوال واشکالیله
«کورمکه آلیشیق اولسه‌کز آکلارسکزکه او
« مکتوبلر ـ بر طرفده ناموس ، وظیفه ،
« یالکزلق.. اوبر طرفده دائمی بر رفیق
« ایله فنا بر یول ؛ ایشته بو ایکی طریق
« معیشتدن بریی ترجیح واختیارده مضطر
« قالان ـ برروحك فریادلرندن عبارتدر .»
«سز نیم یرمده اولسه ایدیکز نه‌یاپاردیکز؟.
« زوجمی اسکیدن پرستشکارانه سو ـ
« یوردم، شیمدی‌ده کندیسنه محبت وحرمتم
« وار ؛ یالکز شوکا اعتماد اولنمالیدرکه
« او بی هیچ بر زمان سومه‌مشدر . کاه
« سپاده ، کاه مونته‌قارلوده ، حاصلی هریرده
« بنی نصل ترك ایدوب کیتدیکنی بتون
« پارس خلقی بیلیر . کچن سنه ، تکمیل
« آلتی آی ظرفنده یوزینی یالکز یمکدن یمکه
« کوریوردم .

اوتل دوژه‌ن ـ ۲۲ کانون‌ثانی ۱۸۹۷

مادام ریغو

ترجمه‌یی هنوز بیترمشدك که غزته‌لردن برینك [غرائب‌شئون] قسمنده شوسطرلری اوقودق :

« حسن اخلاق و ادابه مغایر حرکات
« ومعاملاتی وعدم ثباتی حسبیله سوءشهرت
« قزانمش اولان پرنسس شیمه‌ای قره‌مه‌ان
« صوك معشوقی بولنمش اولان قبطی
« چالغیجی [ریغو بی] دخی ترك ایله
جنوه‌دن نابدید اولمشدر . زواللی چالغیجی
« ازهرجهت یعنی کرك ان وجمالی وکرك
« غریب وعجیب احوالی جهتیله بی‌مانند
« اولان معشوقه‌سندن محروم قالدیغی شویله
« طورسون ثروت وسامانی دیللرده‌داستان
« اولان پرنسس جنابلری اقامت ایتمکده
« اولدیغی جنوه‌اوتلنك مطلوباتی‌دخی تسویه
« ایتمکسزین نابدید اولمش اولمسنه مبنی
« اوتلجی حسابی چالغیجی‌یه کوسترمك و
« پاره‌سنی ایستمك مجبوریتنده بولنمش
« ایسه‌ده زواللی قبطی جیبنده قرق بش
« فرانقدن زیاده پاره‌سی اولمدیغنی سویلمش
« اولدیغندن اقامهٔ دعوایه مجبوریت حاصل
« اولمشدر . پرنسس شیمه‌ای قره‌مانك
« جنوه دن مونته قارلو‌یه کتدیکی
« و اوراده یکی برعاشق یقالامش اولدیغی
« مرویدر . »

بوقادینجغز غالبا نامنك صحایف غرائبدن انفکاکنی ایستمیور!..

ثروت فنونك رومانی

مائی وسیاه

محرری : عشاقی زاده خالد ضیا

[٢٧٣ نومرودنبری مابعد]

وهبی بك سویلنمكده دوام ایدییوردی ، نهایت اقبالك محتز بر میرلتی كبی سسی ایشیدلدی ، ادای مریضانهسیله بر شی سویلهدیكی فرق اولوندی ، اوزمان وهبی بكك بوسبوتون طوتوشدیغی اكلاشیلدی :

— ماكنهلرمی ؟ دییوردی ، بن آدمه ماكنهلرك كولكهسنی ویرمم . حقسزلق ایدییورسهم دعوی ایتسون . هم سن بویله شیلره نه قاریشیورسك ؟ هراقشام بیلان كبی بنی صوقمقدن ذوقمی آلیورسك ؟

احمد جمیل شیمدی آیاغه قالقمش ایدی . شیمدی اقبال بیلان اولمشدی ، اویلهمی ؟ طیشاری یه آتیلمق ایستهدی ؛ او زمان صبیحه خانم قوللریله صارلدی ، « امان ، جمیل ، صبر ایت ... » دییور ، قوللرینك اراسنده زانغیر زانغیر تیترهین بووجودی ضبط ایدهبیلمك ایچون پارماقلرینی كلیدلیوردی .

وهبی بك یوقاریده حالا دوام ایدییوردی :

— ذاتاً سزك ایچكزه دوشهلیدن بری نه اولدیغمی اكلادم ، دها ایلك كونی براقوب قاچهلیدم . چكیل ، چكیل یانمدن دییورم ، فنا ایدهرم ...

او وقت بر وجودك یوقاریكی اوطهده دوشدیكی طویولدی ، احمد جمیل شیمدی والدهسنی قاپویه قدر سوروكلهیور ، قورتلمق ایستهیهرك حدتندن بوغولان سسیله « براق ، آننه ، براق . . . » دییوردی ؛ او زمان مردیونلردن وهبی بكك آتلایهرق ایندیكی طویولدی ، احمد جمیل آننهسنك قوللرینك آراسندن سیلكنهرك قورتلدی ؛ فقط سوقاق قاپوسنك بویوك برطراقه ایله قاپاندیغی ایشیدلدی ، وهبی بك كیتمش ایدی .

*
* *

او زمان ، یوقاریدن بوتون بوعائلهنك اوزرینه ایستهدیكی كبی لوث تحقیراتی دوكن بو آدمی طوتمغه ، قفاسنی شوطاشلرك اوزرینه چارپهچارپه سوروكلهمكه موفق اولهمدیغندن ؛ والدهسنك جبانت نسویتنه مغلوب اولهرق تهورینك بوتون میلان اتساعنی سربست براقهمادیغندن بر یأس طویدی ؛ شیمدی برشیلر قیرمق ، برشیلر پارچهلامق ایستهیوردی ؛ آننهسنه قوشدی ، ایكی اللرینی طوتدی ، بو وجود ضعیفی صارصدی ، « آخ ! نی نیچون براقمادك ؟ چیلدیرهجغم .. » دییوردی ، كویا بر نچهٔ قوی بوغازینی صیقیور ، اونی بوغیوردی ؛ باغرمق ایستهدی ، اووقت ایكی الیله یاقهسنی طوتدی ، چكدی ، قراواتی یاقهلغی پارچهلاندی ؛ « چیلدیرهجغم !... » دییه باغیرییوردی . آه ! بر كره اغلایه بیلسه ؛ متسلی اولهجق ، اعصابنه سكون كلهجكدی . فقط اغلایهمیور ، بوغازینی طیقایان بر نهیق مزعج اونی اغلامقدن منع ایدییوردی ...

بر آرالق سحر « كوچك خانم . . . كوچك خانم نه یاپیور ؟... » دیدی ، آه ، اوت ، اقبال ؟.. اقبالی دوشونهمشلردی ، اصل دوشونیلهجك اولان او بیچارهیی اونوتمشلردی .

او وقت صبیحه خانمله سحر یوقاری یه قوشدیلر ؛ اقبال بر الیله بوكرینه باصهرق قاپونك یاننده ، یرده ایكلهیوردی ... صبیحه خانم اوزرینه آتیلدی : « اقبال نه اولدك ؟ بكا باقسهك آ اقبال ، نه اولدك ؟... » دیدی ؛ اقبال قالقهمیور ، یوزینی قالدیروب آننهسنه باقهمیوردی . ایكلتیلری اراسندن یالكز « هیچ ! » دیدیكی ایشیدلدی .

هیچ !.. دائما هیچ !...

— ١٧ —

اوصباح احمد جمیل علی شكیبك دكاننه كیردیكی زمان پریشان صاچلرندن ، بوزولمش چهرهسندن ، قراواتسز یاقهسندن اسكی ارقداشی اوركدی ؛ هنوز اوبر شی سویلمهدن « نه اولیورسك ؟ » دیدی .

احمد جمیل آجی پرخنده ایله جواب ویردی :

— نه اولدیغمی بیلمهیورم . فقط ای برشی اولمیورم . . . پانطالونك جیبندن بوروشوق بر جریده پارچهسی چیقاردی . علی شكیبك كوچك یازیخانهسنك اوستنه قویهرق آچدی : — دكانكی بر ایكی ساعت براقهرق بنی امنیت صندوقنه كوتورمیسك ؟ دیدی .

شمدی علی شكیب طوكمش ایدی ؛ جواب ویرهمیور ، برشو یازیخانهنك اوستنده ملولانه سریلن كوبهلرله یوزوكه ، برده بوصاری سیمای مأیوسه باقهرق طورییوردی .

احمد جمیل آرتق هیچ بر شی صاقلایه بیلهجك بر حالده دكلدی . علی شكیبك تأثرینی اكلادی ، دیدیكه :

— بونلر آننهمك كوبهلریله یوزوكی . بروقتلر بابام اوی تعمیر ایچون بورجلاندیغی زمان بونلری بردرلو امنیت صندوقنه ترهین ایتمك ایستهمهمش ایدی . ایشته بوكون قیزینی اولومدن قورتارمق ایچون اورایه كیدییور . آه ! بیلسهك ، شكیب !.. قرداشمی بن اولدیرییورم ، ظن ایدییورم ...

علی شكیب نه سویلیهجكنده مترددد ایدی ، « هر شیئی افراط ایدرسك ! » دیدی ، احمد جمیل طاشمغه وسیله آرایوردی ، بوسوز كفایت ایتدی : — افراطمی ؟.. قرداشم اولیور دییورم ، اونی بن اولدیردم دییورم ، سن بكا حالا افراطدن بحث ایدییورسك ... سز ، هپكز ، نه صوغوق قانلی آدملرسكز ! قارشوكزده چیلدیرمش برینی كورییورسكزده كمال سكونله « افراط ایدییورسك . » دییورسكز . آه ! بیلسهك ، بوتون خولیالرمدن صكره بوكون شونلری امنیت صندوقنه كوتورمك ایچون مجبور ایدن سبیلرك آجیلغنی حس ایتسهك ... یوق ، حس ایدییورسك ، دكلمی ، شكیب ؟ بكا آجیورسك دكلمی ؟ باق ، اغلامامق ایچون كندیكی طوتیورسك ...

او زمان احمد جمیل بو قلب محبك ، شو كوزلرندن خفیف ایكی قطره یاش آقان

دوستك قارشوسنده ، دیرسكلرینی اوزرنده آننهسنك كوبهلریله یوزوكی حزین برادای ملولانه ایله سریلن یازیخانهیه طایادی ، باشنی ایكی اللریله طوتدی ؛ برهفتهدن بری اغلایهمادیغی بوتون اللرینی ، یأسلرینی اوراده یواش یواش ، بوروشوق جریده پارچهسنك اوزرینه ریزان ایتدی .

علی شكیب بوكوز یاشلرینه قارشو بر حس حرمت ومرحمتله سكوت ایدییوردی . نهایت احمد جمیل دون اقشامكی وقعهیی ، همشیرهسنك بوكرینه تصادف ایدن تكمهیی ، سقط تهلكهسنی ، معاینهٔ طبیهنك اندیشه ویرن نتیجهسنی كسیك كسیك ، علی شكیبه اكلاتدی .

— افراط ایتمیورم ، دكلمی ؟ دییوردی . شمدی اقبالی قورتارمق لازم ، هرشیدن اول ، بوتون دنیادن اول بكا اولازم ... حالبوكه بنده پاره یوق ، بش پاره یوق ...

علی شكیب بر شی سویلهمك ایچون یوتقوندی ، احمد جمیل سویلتمهدی :

— باق ، یالكز او ممكن دكل . . . اكلایورمیسك ؟ الیله سوزینك قطعیتنی كوسترهرك علاوه ایتدی :

— سندن وهیچ كیمسهدن ...

بوصوك سوزی سویلركن حسین نظمییی دوشونیوردی ، اوضیافت كیجهسندن بری احمد جمیل اوندن فرار ایدییوردی . بوتون بوسفالتلری اوندن صاقلامغه — اساسنی بك ایی تعیین ایدهمكسزین — لزوم كورییوردی .

كویا خولیالرینك شوانفراضیله خولیای عشقی اراسنه بر سد مانع قویمق ، قلبنك شوهرج ومرج طوفاندن اوشكوفهٔ امله بر قطرهنك بیله صیچرامسنه امكان براقمامق ایستهیوردی ...

*
* *

علی شكیبدن امنیت صندوقنك قاپوسنده آیرلدی ؛ بر آن اول اوهكیدهرك آلهبیلدیكی پارهلری صبیحه خانمه ویرمك ، اودن چیقاركن پك فنا بر حالده براقدیغی اقبالی كورمك ایچون عجله ایدییوردی ...

قاپویی آچمق ایچون سحر براز تأخر ایتدی ، ایچری یه كیرنجه مردیون باشنه براقیلمش صو قووالریله سحرك پریشانیٔ حالی نظردقتنه چارپدی . اونك سؤالنی بكلمهدن سحر سویلهدی :

— سز كیدهلیدن بری كوچك خانمدن قان بوشانیور ... نهقان ! نهقان ! ...

صكره قاپویی ایتهرك قاپادقدن صكره ایری وجودیله . طارغین چهرهسیله احمد جمیلك اوكنه كچدی :

— بو آدمك بوتون ایتدكلرینی یانهمی براقهجقسكز ؟ دیدی . احمد جمیلك جواب ویرمكه وقتی یوقدی . كندی كندیسنه « چوجق دوشمش اولهجق . بونجه دها ایی ، فقط اونی قورتاره بیلسهم ... » دییوردی ، یوقاری یه قوشدی ، خفیفجه قاپویی ایتدی ، اقبال بال موملدن یاپلمش صاری بر هیكل كبی درین بر طالغینلقله یتاغنه یاتیرلمش ایدی ؛ والدهسی قاریولهنك التنه سجادهنك اوستنه اوطورمش ، بویوك مصیبتلرك دورهٔ دهشتنی تعقیب ایدن سكون زمانلرینه مخصوص بر بیتابی ایله اللرینی دیزلرینك اطرافنه كلیدلهمش ، طالغین بر نظرله مجهول بر نقطهیه باقیوردی ...

احمد جمیل اباقلرینك اوجنه باصهرق ایلریلهدی . الك اول اقبالهباقدی ، او ، كوزلری نیم كشاده ، دوداقلری صولغون بر پنبهلكله دیشلرینك اوزرنده كركین ، تردن ایصلانمش صاچلری فیل دیشی كبی طونوق صاری طوران شقاقلریله آلننه یاپشمش ، یورغون ، اوزون نفسلرله اویویوردی ... اونك بومنظره سندن الیم بر حس ایله ، بوسوكیلی وجودی بر كون ینه بویله — فقط شمدی یورغانی خفیف خفیف قالدیران شو نفسلر كسیلمش اولهرق كورهبیلمك احتمالندن تیترهیهرك كوزلرینی آییردی ، انهسنك یاننه چوكدی ...

— دوشدیمی ؟ دیدی .

صبیحه خانم تبدیل وضعیت ایتمیهرك قاشلرینی قالدیردی ، « بلكه ! . » دییوردی ، اووقت احمد جمیل بوترددحكمه حدت ایدر كبی اولدی . « اوحالده ینه حكیمی كتیرملی » دیدی ، تكرار قالقدی ؛ صباحدن بری یورولان باجاقلریله تكرار قوشمق ، حكیمه كیتمك لازم كلدی ...

*
* *

حكیم باشنی صاللایور ، « آتشه قارشو قویه بیلملی ! » دییوردی ، احمد جمیل شمدی تهلكهیی دها وضوح ایله كورییوردی . بو آدمك اعزنده شوسوز بوتون قورقولرینك بی اساس اولمادیغنی اكلاتیوردی ، دیمككه آتشه قارشو قونیلهمیهجق اولورسه ...

اوزمان مدد جویانه حكیمك یوزینه باقیور ؛ اوندن جسارت ویرهجك ، امید بخش ایدهجك بر سوز ، بر اشارت ، بر هیچ بكلهیوردی... فقط حكیمك الداتمق ایستهمین چهرهسی جدی ، وقور ، اندیشهناك ایدی ؛ هیچ‌نی سویلهمامك ایستهیورمشجهسنه باصیق طوران دوداقلری « فنا !.. » دییور كیبدی ...

شمدی احمد جمیل حكیمك وصایاسنی ضبط ایدهبیلمك : اتخاذ اولنهجق تدابیری اكلامق ایچون صعوبت چكیور ؛ ذهننك ایچندن بوتون قابلیات فكریهیی سیلوب سوپورهرك كوتورن بر سیل آقیور ، بربورا كچیوردی ...

صبیحه خانم ، او ، هیچ برشی اكلامیورمش ، بوتون حس وفكری انجماد ایتمش كبی بوش كوزلریله بر حكیمك ، بر اوغلنك یوزینه باقیور ؛ ارتق اغلایهمیهرق كنارلری یانان كوزلریله شو ایچریده صاری طونوق بكزی براولویه بكزهین قیزینی الندن آلوب المیهجقلرینی ساكتانه استفسار ایدییور كیبدی ...

احمدجمیله ینه قوشمق لازم كلدی ؛ اجزاخانهده ساعتلرله سورن اوزونتی ایچنده بكلهمك ، اللری قوللری شیشهلرلهقوطولرله طولو بر آن اول شفا كوتورمك تهالكیله سوقاقلردن اوچهرق كچمك ایجاب ایتدی ، آح ! اونی قورتاره بیلهجكندن امین اولسه بویله الی الابد قوشهجقدی ...

*
* *

بو کوندن اعتباراً احمد جمیلله اقبالی هر دقیقه بر پارچه اولدیرن، قوروتوب یاقان او آتش مدهش اراسنده بر حرب بی فاصله باشلادی؛ ارتق اودن چیقمایور، اویومیور، ییمك ییمیور، یشامیوردی؛ کویا کندیسنی یاشامقدن منع ایتمکله حیاتنك برقسمنی شو حیاتنك کوندن کونه اکسیلدیکی کورولن وجوده بخش ایتمك ایسته‌یوردی.

اقبال اره‌صره طالغینلقدن چیقیور، شکران ایله مالی کوزلرینه بر انجلای اوارهٔ تبسم کله‌رك بروقتلر طاتلی سسیله اوك ایچنده دائما «اغابك!» خطابیله سلاملادیغی بو قیمتدار قرداشه. کندیسی شواوك ایچندن غائب اولیوره‌جك اولوسه نه قدر بدبخت اوله‌جغنی دوشوندکجه آغلامق ایسته‌دیکی والده‌سنه باقیور، آتشله یانان بوغازندن، جکرلرندن قوری کلن سسیله اونلره لاقیردیلر ایدیویرمکه چالیشیوردی.

فقط آتش، اوحمای مدهش؛ بوتون کوستریلن تدابیره، بوتون شو کوچك عائله خلقنك بر دقیقه یورولمایان مساعیسنه رغماً دائما غالب چیقیور، دائما بو وجودك حیاتندن بر پارچه‌سنی قوپارمقده دوام ایدیوردی...

*
* *

بر کیجه احمد جمیل اقبالی براز راحت برامش ایدی؛ قاچ کوندر اك اوفق بر شماتی ایشیده بیلمك ایچون اوطه‌سنك قاپوسنی آچیق براقه‌رق، یورغانی آچمیه‌رق یتاغنك اوزرینه اویله آتیلیویریوردی... بو کیجه براز متسلیانه اویویوردی، بر آرالق «جمیل! جمیل!...» دیدیلر، یتاغندن آتلادی، دیکله‌دی، صحیح بر سس ایشتمشمی ایدی؟ طوره‌مادی، تااو نفوسنك اعماق معنویاتندن کلن بوسسده بر آجیلق وار ایدی که بردن قلبنده بر حس کشف مصیبت اویاندیرمش ایدی...

قورقدیغی شیئی شیمدی بروهمدن، بر حس غیر مؤسسدن عبارت کوره‌جکنی امیده چالیشه‌رق اوطه‌سندن چیقدی، قرداشنك قاپوسی تماماً قپالی دکلدی، الیله ایتدی، او زمان اقبالی یتاغنك ایچنده اوطورمش؛ کوزلری مدهش بر شیئك تماشاسیله قورقودن آچیله‌رق تا اوته‌ده دیواره دیکیلمش، ایاقلرندن آرقه‌سندن کندیسنی ضبطه چالیشان صبیحه خانمله سحرك آراسنده اللری اختلاج ایدرك بر خیال مهاجمدن تدافعه حاضرلانیورمش کبی کریلمش، کوردی... قوشدی، «نه اولیور یاربی، نه اولیور؟...» دیدی؛ صبیحه خانمله سحر اویقولرندن هنوز بر قورقو ایله اویانمشلره مخصوص پریشانی ایله سویله‌یه‌میورلر؛ ذاتاً کوردکلرینی اکلایه‌میورلردی؛ احمد جمیل قوللریله اقبالی صاردی. صاچلرینك صوغوق ترلریله ایصلانان چهره‌سنه یوزینی یناشدیردی، «اقبال، قرداشم، نه اولیورسك، قرداشم؟...» دیدی؛ او، اونی ایشتمه‌یور، ایری، آچیق کوزلریله، او قورقولی نظریله تااورایه، دیواردن آیریله‌رق کلن خیال مهاجمه باقیور؛ نفسنی مدافعه‌یه چالیشه‌رق ضعیف وجودی کریله‌مك، تیتره‌ین قوللری بر قوت ارامق ایچون اوغراشیوردی؛ صکره بواللر بردن بره صبیحه خانمك اوراده برچاره آراشدیریورمش کبی طولاشان سرسری اللرینی قاورادی: بر فریاد، قورقنج بر فریاد صیق صیق نفسلرله چیرپینان کوکسنی ییرتدی، آرتق مغلوب و بیتاب قالان باشی احمد جمیلك اوموزینه دوشدی؛ بوایکی قرداشك کوزلری شو دقیقه‌ده صوك بر نظر محبتله باقیشدی، احمد جمیل شمدی بوضعیف وجودی قوللریله صیقیور، اونی الوب کوتورمك ایسته‌ین شیدن قوپاروب قورتارمق ایسته‌یوردی؛ فقط قوللرینك اراسنده بو وجوددن اوزون بر رعشه ایله بر شی آقیور، برشی چکیلیور کیدی؛ احمد جمیل تکرار کوزلرینی اقبالك کوزلرینه دیکدی، «اقبال!...» دیدی، شمدی بوکوزلر اوفریاد قلبه قارشو ساکت قالدی؛ حالا اوکا باقیوردی، فقط آرتق اونلرده برشی نقصان ایدی....

— ١٨ —

احمد جمیل بوماتمك ایچندن بر حمالك قورقنج کابوسندن اویانمش کبی چیقمش ایدی. ایلك کونی قلبنده برشی شو کوزلرینك اوکنده تحقق ایدن فجیعه‌یه اینانمامقده دوام ایده‌رك بر اولویه قارشو صوك وظیفه‌لرك ایفاسیله مشغول اولورکن اوقدر بیوك بر آجی طویمایور؛ علی العاده برایش کوریورمشجه‌سنه قوشیوردی؛ فقط هرشی بیتوب‌ده اوتابوتی قالدیرمق، بواوه بر دها عودت ایتمه‌مك اوزره کوتورمك لازم کلدیکی زمان بوفجیعه بوتون دهشت حقیقتیله کوزلرینك اوکنده تجلی ایتدی؛ مردیونلرده سورونه‌رك قیزینی صوك بر فریاد جکر خراش ایله سلاملایان آنه‌سنك سسی، اوانسانلرك آرتق هرشیئی اونوتوب‌ده بوتون قوای متانتی بر ماتمك دست قهرینه تسلیم ایتدکلری دقیقه‌یه مخصوص فریادی قولاقلرینی ییرتدی؛ او وقت دیزلری تیتره‌یه‌رك مردیون باشنه چوکدی، تابوت لاقید اللرله قالقه‌رق بو اوی، شو والده ایله برادری خفیف بر میل بیتاب قامتله سلاملایور، کیدیوردی؛ او زمان احمد جمیلی علی شکیبله احمد شوقی افندی قوللرندن طوتمشلر، قالدیرمشلر. آرتق نفسنه برقوهٔ تملك طویمایان بو وجودی اوتابوتك آرقه‌سندن سوروکله‌مشلردی...

شمدی بوتون اومدهش کونك وقوعاتی ذهنندن اوزاق بر وقعه‌نك خاطرات مبهمه‌سی کبی کچیور. شو هنوز اون کونلك وقعه حیاتنده اوزاق، سنه‌لرجه اوزاق بر ماضی‌یه سوزولوب کیدیوردی... فقط قلبنده حالا او انطفا ناپذیر آتش یانمقده بردوام ایدی.

اوکون کوزل بر هوا آلتنده احمد جمیلك ماتمیله استهزا ایده‌رك خلیجك مشمس صولری بر دریای سیم جاری کبی قایقلرینك کنارلرندن آقوب کیدیوردی.

مابعدی وار

احمد احسان

سائره‌سنده احتياط مقامنده بولنه‌جقدر .

(روسكيا وه‌دوموستی) غزته‌سنك روايتنه نظراً ۱۸۹۷ سنه‌سندن بری اون درت طوپيلاتولق اولمق اوزره اوچ قورواز ور . سكز بيك سكز يوز طونيلاتو حجمنده برقوروازور ومتعدد طوپيدو وتقليات وأپورلرينك انشاسی تكليف اولنه‌جق ايمش .

انكلتره : عوام قاره‌سنده حربيه نظارتی مستشاری سيرجون برودريق مدافعه‌ٔ مليه پروغرامنك تطبيقی ايچون بش بچق ميليون ليرالق باستقراض لزوم اولديغنی سويلمشدر . مبلغ مذبوردن برميليون يوز يكرمی بيك ليرا غرب ساحلنده‌كی ليمانلرك تحكيمنه وبر ميليون يوز اللی بيكی لوندره شهرينه برمدافعه موقعی انشاسنه صرف اولنه‌جقدر .

ايتاليا : رئيس وكلا ماركی دی روديني مجلس وكلاده افريقاده‌كی ايتاليا مستعمره‌سنك تركی ياخود موجب مصارف عظيمه اوله‌جق برمستعمره آلايی تشكيلی تكليف ايده‌جكدر .

— ايتاليا حكومتی حبشستانده‌كی عسكری كيری آلهرق اوراده بولنان مستعمره‌سنك اداره‌سنی خصوصی برقومپانيه‌يه حواله ايده‌جكی غزته‌لر طرفندن بيان ايدلمكده‌در .

آوستريا : فرمدنبلات نام ويانه غزته‌سی قونت موراويوفله موسيو هه‌نوتو بيننده تعاطی اولنان كاغدن عموم اوروپانك آمال صلحجويانه‌سنه تقويت ويرديكنی يازيور .

— ايمپراطور فرانسوا ژوزف حضرتلرينك نيسانده چار حضرتلرينه اعاده‌ٔ زيارت ايده‌جكلری پترسبورغدن قورسپوندن پوليتيق غزته‌سنه يازيلور . مشار اليه اشبو سياحتده خارجيه ناظری قونت غولوخوفسكی‌ی دخی برابرلرينه آله‌جقلردر .

يونان : تب ميداننده اجرا قلنه‌جق اولان مانورهلر [illegible] حكومت ۱۸۹۱ سنه‌سی احتياط عساكر [illegible] ت ايتدی .

[illegible] كوبا اصلاحات لايحه‌ [illegible] قونستيتوسيونل فرقه‌سی رئيسی [illegible] سيو (آژنكيا) يه اعطا ايده‌جكدر .

بورسه

سانتيم	فرانق	
۶۲	۱۰۸	شرق تيمور يوللری تحويلاتی
۰۰	٤۵۸	تحويلات عثمانيه
۰۰	۳۸۲	تحويلات عثمانيه كرك
۲۰	۱۳	بانق عثمانی حصه سندلری
۲٤	۰۳	قامبيو واسهام »
۰۹	۰۷	اعتبار عمومی »
		استرلين
۰۰	۰۰	برنجی ترتيب مبدله
۰۰	۰۰	ايكنجی » »
		مسكوكات
۲۲	۱۰۸	سيم مجيديه
۱۰	۱۱۰	انكليز التونی
۳۰	۸۷	فرانسز التونی
۰۰	۹۰	پول
۱۰	۵۱	قرميس

هرمين

رسملی لطيف رومان

علكساندر دوماز اده‌نك آثار مشهوره‌سندن اولان بو رومان بودفعه احمد احسان بك طرفندن ترجمه اولنه‌رق (عالم) مطبعه‌سی معرفتيله طبع ونشر اولندی فياتی يوز پاره‌در طشره‌دن اوچ غروش آلنير هر كتابخانه‌ده بولنور مرجعی باب عالی جوارنده عالم مطبعه‌سيدر .

نوسال ثروت فنون

اعلان ايلديكمز اوزره نوسال نشر اولندی ، مندرجات وتصاويری بروجه آتيدر :

[۱۳۱۳] سنه‌سی تقويمی
ايام وليالئ مباركه
سنه‌لر ، مبادیٔ فصول ، خسوف وكسوف
ايام معززهٔ عثمانيه
دول معظمه حكمدارانی ، مع تصاوير حكمداران
اوروپا دولتلری ، مع تصاوير حكمداران
دول سائره و مذاهب
برسنه‌لك بورسه خلاصه‌سی
فائده‌لی جدوللر

مصور ثروت فنون
برسنه‌كی اختراعات وكشفيات
سال ادبی (جناب شهاب الدين بكك)
مؤسسات نافعهٔ عثمانيه
مشاهير سال
مؤسسات مدنيه وفنيه
مشاهير رجال عثمانيه
مشاهير محررين عثمانيه

نوساله مندرج رسملر

[مجموعی ۱۰۱ عدددر]

دول معظمه حكمدارانی وزوجه‌لری — دول آوروپائيه حكمدارنی وزوجه‌لری — اثار سنيهٔ حجازيه — صرهٔ همايون — حيديه الايلری — ادرنه مكتبی — ديون عموميه — چارسوی كبير هيئتی — سلانيك التصاق خطنده كوپری — بوغاز — قونيه موقعی — خواجه نصرالدينك تربه‌سی — دنيچای كوپريسی — شامده جامع كبير تعميراتی — درسعادت ريحتمی — پرنس فرديناند ومهماندارلری — يالوه اشقياسی — مسابقهٔ فوطوغرافيه — مظفرالدين شاه — پرنس فرديناند — چار ايكنجی نيقولا — تاج — كليسا — ايمپراطور فرانسوا ژوزف — آمريقا رئيسی — قره طاغ خارجيه ناظری پرنس دهناپل وزوجه‌سی — جيمسون — رونتكن وچانطه — حبش قرالی وزوجه‌سی — نانسن — پشته سركيسنه عائد درت رسم — برلين سركيسی — دمير قپو قنالی — يكی واپور — يكی تراموای .

دولتلو توفيق پاشا — دولتلو عطاءاله پاشا — دولتلو ذهنی پاشا — سعادتلو جورجی پاشا — ارمنی پطريقی افندی — پارطوغميوس افندی — شاه مغفور ناصرالدين — ان ثوبنی — مرحوم درويش پاشا — مرحوم غالب بك — مرحوم نصرت پاشا — مرحوم سليمان سودی افندی — مرحوم جمال بك — مرحوم حسين رمزی بك — مرحوم عزيز افندی — مرحوم ضيا بك — مرحوم عدنان بك — مرحوم حسن پاشا — مرحوم ثابت پاشا — مرحوم رشاد افندی — مرحوم خاكی افندی — ژول سيمون — غونقور — لوبانوف — تريقوپی — بارون هيرش — موسيو هومان — ماسه‌ئو — دوقتور فوول — پرنس باتنبرغ — آرسه‌ن هوسسای —

[مشاهير محررين عثمانيه] عطوفتلو احمد مدحت افندی — عطوفتلو اكرم بك — عطوفتلو عبدالحق حامد بك — سعادتلو شمس الدين سامی بك — شاعر صفا بك .

فياتی درسعادتده ٦ ولاياتده ۸ غروشدر . ولاياتدن پول قبول اولنور .

Rédacteur en chef
AHMED IHSAN
6me Année—No 309
10 Février 1897

BUREAUX:
78, Grand'rue de la Sublime Porte
CONSTANTINOPLE

ABONNEMENTS.
150 piastres ou 32 franc par an pour tous les pays de l'union postale

ثروت فنون

توجيهات وحوادث قسمی

SERVET-I-FUNOUN : SUPPLÉMENT POLITIQUE

سر محرر ومديری
احمد احسان

سياسيه موافق اولارق اولونور — بحررات اعاده اولنماز — هردلو اوراق سرمحرر نامنه كوندرلملیدر

شرائط اشترا :
درسعادتده سنه‌لكی ۱۳۰ غروش
ايلغی ۷۵ ولاياتده سنه‌لكی
۱۵۰ والتی ايلغی ۸۰ غروشدر
نسخه‌سی ۱۰۰ پاره‌در

نومرو : ۳۰۹ — پنجشنبه — ۳۰ كانون ثانی ۱۳۱۲ — التنجی سنه، اون ايكنجی جلد

سلاملق رسم عاليسی

خليفه‌ٔ قدسی مراتب ، شهنشاه علوی مناقب ، جهانبان معدلت آيين ، تاجدار ديانت قرين ، حكمران جليل الشان عثمانيان ، مردمك ديده‌ٔ اسلاميان ولی نعمت بيمنتمز افندمز حضرتلری بكن جمعه كونی سلاملق رسم عالیٔ شوكت تواليسنك (حميديه) جامع انوار ساطعنده اجراسنی امر وفرمان بيورمشلردر .

شهريار بلند اقتدار ، خليفه‌ٔ ديانت آثار افندمز حضرتلری بركرودنه‌ٔ شوكت نمونه سايه‌انداز عز واجلال اولدقلری حالده بردبدبه‌ٔ ملوكانه ايله جامع انوار لامع مذكوره مواصلت وصلاة مقدسه‌ٔ جمعه‌يی بعد الادا بندكرودنه سوار شوكت وبهاهت اولدقلری حالده بر سطوت ساطعه‌ٔ خسروانه ايله سرای همايون ملوكانه‌لرينه معاودت بيورمشلردر .

توجيهات

پنجشنبه — ۲۳ كانون ثانی ۱۳۱۲

حلب ولايتی مكتوبی قلمنده مستخدم اولوب مكتب اعدادیٔ ملكی تركچه وفرانسزجه معلمی بولنان رفعتلو عزت بكه رتبه‌ٔ ثالثه توجيه بيورلمشدر .

علميه — زور نيابتی غره شوال سنه ۱۳۱٤ تاريخندن عثمانيه نائبی سابق فضيلتلو سليمان افندی‌يه

اورفه نيابتی ۲۰ رجب سنه ۱۳۱٤ تاريخندن بوزغاد نائبی اسبق فضيلتلو عبدالرحمن فضلی افندی‌يه

ادرنه ولايتنده شاركوی قضاسی نيابتی غره رمضان سنه ۱۳۱٤ تاريخندن اشته پولی نائبی فضيلتلو شريف محمد كمال افندی‌يه

ولايت مذكوره‌ده جبل قضاسی نيابتی غره شعبان سنه ۱۳۱٤ تاريخندن حوصه نائبی سابق عبدالجليل وهبی افندی‌يه

قندیه نيابتی ۱۵ رجب سنه ۱۳۱٤ تاريخندن لاشيد نائبی ابراهيم افندی‌يه

انقره ولايتنده كسكين قضاسی نيابتی ۷ شوال سنه ۱۳۱٤ تاريخندن صفری نائبی مكرمتلو سليمان فائق افندی‌يه

سلانيك ولايتنده قترين قضاسی نيابتی ۸ رجب سنه ۱۳۱٤ تاريخندن قواله نائبی سابق عبداله حلمی افندی‌يه

مناستر ولايتنده كسريه قضاسی نيابتی غره شعبان سنه ۱۳۱٤ تاريخندن كستندره نائبی اسبق مصطفی راغب افندی‌يه

يانيه ولايتنده آيدونات قضاسی نيابتی ۲۰ رمضان سنه ۱٤۱٤ تاريخندن بايندر نائبی سابق ابراهيم افندی‌يه تفويض بيورلمش وموی اليهمدن سليمان ومحمد كمال وسليمان فائق افندی‌لرك مقدما وعبدالرحمن فضلی وعبدالجليل وهبی وعبداله حلمی ومصطفی راغب وابراهيم افندی‌لرك بوكره احكام شرعيه وقوانين مرعيه دائره‌سنده ايفای وظيفه ايله ذات شوكتسمات حضرت خلافتپناهی‌يه ودولت عليه‌يه صداقتدن انحراف ايتميه‌جكلرينه دائر تحليفلری اجرا وديكر ابراهيم افندينك علی‌الاصول اجرای تحليفی كريد ولايتنه انبا قلنمشدر .

نشان — محررندن امريقالی موسيو هوب كيسون اسميله اوچنجی رتبه‌دن عثمانی

جهت عسكريه‌يه عائد حسن خدمتندن طولايی انكليزی اوستمه‌سی علی حلمی افندی‌يه دردنجی رتبه‌دن مجيدی نشان ذيشانی احسان بيورلمشدر .

امريقالی مادموازل هلن ديه بندكه ايكنجی رتبه‌دن شفقت نشان همايونی احسان بيورلمشدر .

مداليه — بحريه فابريقه‌ٔ همايونی رسمخانه‌سی مهندسلرندن يوزباشی عزتلو علی غالب افندی‌يه كوش لياقت مداليه‌سی عنايت واحسان بيورلمشدر .

جمعه — ۲٤ كانون ثانی ۱۳۱۲

اشقودره ولايتی مكتوبيجيلكی قسطمونی ولايتی مكتوبيجيسی سعادتلو سليمان افندی حضرتلرينه قسطمونی مكتوبجيلكی اشقودره ولايتی مكتوبجيسی سعادتلو الياس سامی افندی‌يه تفويض بيورلمشدر .

قلمی سرخليفه‌لكنه استيناف [illegible] مكتوبی ولفنی اولان عزتلو محمد شريف [illegible] صنف متمايزی وقوش اطه‌سی [illegible] نائبی محمود زاده عزتلو حسن بكه ثانيه صنف ثانيسی رتبه‌لری

دردنجی اوردوی همايون لوازم دائره‌سی رئيسی شعبه‌سی مديرلكنه تعيين بيوريلان عزتلو مصطفی افندی ايله يدنجی اوردوی همايون لوازم دائره‌سی رئيسی شعبه‌سی مديرلكنه تعيين بيورلش اولان غالب بكه رفيعاً رتبه‌ٔ ثانيه صنف ثانيسی

شهر امانت جليله‌سی مكتوبی قلمی خلفاسندن رفعتلو كاظم وصبری افندی‌لره خدمات معدوحه‌لرينه مبنی رتبه‌ٔ ثالثه توجيه بيورلمشدر .

عدليه — بغداد ولايتی مركز بدايت محكمه‌سی جزا دائره‌سی رياستی محكمه‌ٔ مذكوره مدعی عمومی معاونی نظيف افندی‌يه

بغداد ولايتی مركز بدايت محكمه‌سی مدعی عمومی معاونلكی كركوك سنجاغی بدايت محكمه‌سی جزا دائره‌سی رئيسی علی افندی‌يه

كركوك سنجاغی بدايت محكمه‌سی جزا دائره‌سی رياستی محكمه‌ٔ مذكوره مدعی عمومی معاونی راغب بكه

كركوك سنجاغی بدايت محكمه‌سی مدعی عمومی معاونلكی بغداد استيناف محكمه‌سی باش كاتبی مصطفی نوری افندی‌يه تفويض بيورلمش وموی اليهمدن علی وراغب افندی‌لر مأموريت سابقه‌لرينه حين تعيينلرنده تحليف ايدلدكلری كبی نظيف ومصطفی نوری افندی‌لرك اجرای تحليفلری خصوصنده محلنه تبليغات ايفا اولنمشدر .

نشان — حسن خدمتنه مبنی خاصه اردوی همايونه منسوب رديف اون برنجی اركان الايی ميرالايی عزتلو عثمان كامل بكه تبديلاً اوچنجی رتبه‌دن مجيدی

بلغارستان بحريه ضابطاندن موسيو ديميتريف اوچنجی رتبه‌دن عثمانی

حسن خدمتنه مبنی مقام والای سپهسالاری امر چاوشلرندن استحكام صنفنه منسوب قيصرلی حقی چاوشه بشنجی رتبه‌دن مجيدی

درسعادتدن سيواس قولنه ايشلمكده اولان پوسته تاتارلرندن علی رضا افندی‌يه خدمات معدوحه‌سنه مبنی بشنجی رتبه‌دن مجيدی نشان ذيشانلری احسان بيورلمشدر .

بازار — ۲۶ كانون ثانی ۱۳۱۲

طشره سندات اداره‌سی برنجی شعبه‌سی باش كتابتی معاونلكنده بولنان رفعتلو حاجی فائق افندی‌يه قدم واهليتنه مبنی ثالثه وشعبه‌ٔ مذكوره كتبه‌سندن طلعت افندی‌يه حائز اولديغی روسه روسنك ملكيه‌ٔ تحويليه‌ٔ رابعه رتبه‌لری توجيه بيورلمشدر .

نشان — اطنه ولايتى الاى بكى صبرى بكك يمنده بولنديغى صره‌ده جمع وحفظ ايتمش اولديغى غايت قيمتدار حجرى وعرب مسكوكاتيله هند معمولات قديمهٔ مقبوله‌سندن برعدد تپسى‌يى موزهٔ همايونه اهدا ايلسندن ناشى تبديلاً اوچنجى رتبه‌دن نشان عالىٔ عثمانى احسان بيورلمشدر .

مداليه — تخليص جان خصوصنده مشاهد اولان اقدام وغيرتلرندن ناشى قنيطره قضاسنده مستخدم پوليس سالم افندى ايله ژاندارمه افرادندن ديار بكرلى احمد بن حسين وداغستانلى على بن سلطانه وخوپه‌لى فروبجى صفر اوسته وقايقجى احمد رئيس ايله قوبلى محمد اغايه تخليصيه مداليه‌سى عنايت واحسان بيورلمشدر .

بازار ايرتسى — ٢٧ كانون ثانى ١٣١٢

قدس شريف سنجاغى بدايت محكمه‌سى مدعى عمومى معاونلكى كركوك سنجاغى بدايت محكمه‌سى مدعى عمومى معاونى سابق بهاءالدين افندى‌يه تفويض بيورلمش وافندىٔ موى اليهك مأموريت سابقه‌سنه حين تعيينده تحليق اجرا قلنمشدر .

نشان — خدمات ممدوحه‌لرينه مبنى دباغخانه وقلوره خانهٔ عامره مديرى وخاصه صنايع الايى ميرالايى عزتلو اسماعيل نفعى بكه تبديلاً ايكنجى رتبه‌دن مجيدى ولوازمات عموميه دائره‌سى اوچنجى شعبه‌سنه مأمور ميرالاى عزتلو مصطفى بكه دردنجى رتبه‌دن عثمانى وارزاق انبارى مدير معاونى بيكباشى رفعتلو احمد حسيب افندى‌يه تبديلاً اوچنجى ودائرهٔ مذكوره‌نك ايكنجى شعبه‌سى تعيينات قسمنده مستخدم طوبجى قول اغاسى فتوتلو محمد رفيق افندى‌يه مجدداً وخاصه اردوى همايونى نظاميه صنايع الايلك برنجى طابورينك دردنجى بلوكى يوزباشيسى فتوتلو حسين افندى‌يه تبديلاً دردنجى رتبه‌لردن مجيدى نشان ذيشانى احسان بيورلمشدر .

صالى — ٢٨ كانون ثانى ١٣١٢

نابلس نيابتى غره ذى‌الحجه سنه ١٣١٤ تاريخندن فضيلتلو موسى افندى‌يه

سوريه ولايتنده بقاع قضاسى نيابتى ١٥ ذى‌القعده سنه ١٣١٤ تاريخندن حمص نائبى فضيلتلو مجيد افندى‌يه

ولايت مذكوره‌ده حمص قضاسى نيابتى غره شعبان سنه ١٣١٤ تاريخندن مكتب نوابدن مأذون سليمان افندى‌يه

خداوندكار ولايتنده اسكيشهر قضاسى نيابتى ١٠ شوال سنه ١٣١٤ تاريخندن عشاق نائبى سابق مكرمتلو فريد افندى‌يه

قسطمونى ولايتنده مدرنى قضاسى نيابتى ١٥ ذى‌الحجه سنه ١٣١٤ تاريخندن نعللو خان نائبى سابق عثمان حلمى افندى‌يه

سلانيك ولايتنده كوكبلى قضاسى نيابتى غره شوال سنه ١٣١٤ تاريخندن پراوشته نائبى سابق مكرمتلو على ذوالفقار افندى‌يه

ولايت مذكوره‌ده رازلق قضاسى نيابتى ١٥ رجب سنه ١٣١٤ تاريخندن اخى چلبى نائبى سابق مصطفى راشد افندى‌يه

بيروت ولايتنده صفد قضاسى نيابتى غره شوال سنه ١٣١٤ تاريخندن بقاع نائبى اسبق محمد خيرى افندى‌يه تفويض بيورلمش و موى اليهمدن مجيد وفريد افنديلرك مقدما وسليمان وعثمان حلمى وعلى ذوالفقار ومصطفى راشد افنديلرك بوكره احكام شرعيه وقوانين مرعيه دائره‌سنده ايفاى وظيفه ايله ذات شوكتسمات حضرت خلافتپناهى‌يه ودولت عليه‌لرينه صداقتدن انحراف ايتميه‌جكلرينه دائر تحليفلرى اجرا وموسى ومحمد خيرى افنديلرك على‌الاصول اجراى تحليفلرى بيروت ولايتنه انبا ايدلمشدر .

چهارشنبه — ٢٩ كانون ثانى ١٣١٢

وظائف موده‌لرينى مقدمانه ورويتمندانه ايفا ايتمكده اولملرندن ناشى صدارت عظمى مكتوبى قلمى داخليه ماصه‌سى باش كاتبى سعادتلو جوادبك افندى حضرتلرينه ترفيعاً اولى صنف اولى وخلفاسندن صفوت بك افندى‌يه اولى صنف ثانيسى رتبه‌لرى

وظيفهٔ موده‌لرينى حسن ايفاده مشاهد اولان مساعىٔ رويتمندانه‌لرينه مبنى شوراى دولت استيناف مدعىٔ عمومى معاونى عزتلو اسماعيل فائق وتنظيمات دائرسى معاونلرندن ممتاز بكلره ترفيعاً رتبهٔ ثانيه صنف متمايزى

حسن خدمتلرينه مبنى صدارت عظمى مكتوبى قلمى خلفاسندن رفعتلو نديم وشوكت وباب عالى اوراق اوطه‌سى خلفاسندن حاجى مظهر ورفعت بكلر ايله ديوان همايون مهمه اوطه‌سى خلفاسندن شفيق وحاجى رفعت ودفترجى ساطع وباب عالى مستدعيات اوطه‌سنده فؤاد افنديلره ثالثه

مكتب سلطانى درس ناظرى وداخليه مفتشى رفعتلو جبيل بكه وظائف مأموريتنى ايفاده مشاهد اولان سعى وغيرتى جهتيله ترفيعاً رتبهٔ ثالثه توجيه بيورلمشدر .

معمورة العزيز ولايتى داخلنده قزل كليسا قضاسى قائمقاملغى حلب ولايتى معيتنه مأمور مكتب ملكيهٔ شاهانه مأذونلرندن محمد رفيق افندى‌يه تفويض بيورلمش وموى اليهك على‌الاصول اجراى تحليفى محلنه انبا قلنمشدر .

علميه — طرابلس شام نيابتى ١٧ شوال سنه ١٣١٤ تاريخندن عكا نائبى اسبق فضيلتلو مصطفى افندى‌يه

لاشيد نيابتى غره شعبان سنه ١٣١٤ تاريخندن ساقز نائبى سابق مكرمتلو كامل افندى‌يه

ادرنه ولايتنده اختبولى قضاسى نيابتى غره رمضان سنه ١٣١٤ تاريخندن قوزيچان نائبى سابق مكرمتلو محمد فخرالدين افندى‌يه

جزائر بحر سفيد ولايتنده صغرى قضاسى نيابتى ٧ شوال سنه ١٣١٤ تاريخندن اركلى ناحيه‌سى نائبى سابق محمد فهمى افندى‌يه

بيروت ولايتنده مرجعيون قضاسى نيابتى غره ذى‌الحجه سنه ١٣١٤ تاريخندن حاصبيا نائبى سابق احمد نورالدين افندى‌يه

ارضروم ولايتنده خنس قضاسى نيابتى غره شوال سنه ١٣١٤ تاريخندن صيدا نائبى سابق محمد فوزى افندى‌يه

معمورة العزيز ولايتنده اقچه طاغ قضاسى نيابتى ١٥ شعبان سنه ١٣١٤ تاريخندن مديات نائبى سابق احمد نظيف افندى‌يه

قونيه ولايتنده اكردير قضاسى نيابتى ١٥ ذى‌الحجه سنه ١٣١٤ تاريخندن آراج نائبى اسبق ابراهيم حيدر افندى‌يه تفويض بيورلمش وموى اليهمدن مصطفى و كامل ومحمد فخرالدين ومحمد فهمى واحمد نورالدين ومحمد فوزى وابراهيم حيدر افنديلرك احكام شرعيه وقوانين مرعيه دائره‌سنده ايفاى وظيفه ايله ذات شوكتسمات حضرت خلافتپناهى‌يه ودولت عليه‌لرينه صداقتدن انحراف ايتميه‌جكلرينه دائر تحليفلرى اجرا واحمد نظيف افنديك على‌الاصول اجراى تحليفى معمورة العزيز ولايتنه انبا اولنمشدر .

نشان — وظائف موده‌لرينى مقدمانه ورويتمندانه ايفا ايتمكده اولملرندن ناشى صدارت عظما مكتوبى قلمى مديرى سعادتلو توفيق بك افندى حضرتلرينه ايكنجى رتبه‌دن عثمانى وولايات ممتازه قلمى مديرى سعادتلو ناصربك افندى حضرتلرينه رتبهٔ مذكوره‌دن مجيدى

اسكدار جهتى الاى بكى عزتلو رائف بكه وظائف مأموريتنى حسن ايفا ايلكده اولمسندن ناشى تبديلاً ايكنجى رتبه‌دن عثمانى

وظيفهٔ موده‌لرينى حسن ايفاده مشاهد اولان مساعىٔ رويتمندانه‌لرينه مبنى ادرنه ولايتى والى معاونى سعادتلو طودوراكى افندى‌يه ايكنجى وشوراى دولت بدايت محكمه‌سى معاونلرندن سعادتلو فردى بكه اوچنجى رتبه‌لردن عثمانى

خدمات حسنه‌لرينه مبنى ايكنجى اردوى همايونه منسوب طوبجى فرقه‌سنك دردنجى لوا قوماندانى ميرلوا سعادتلو طلعت پاشا ايله اردوى همايون مذكوره منسوب اوبوس الايى ميرالايى عزتلو فؤاد بكه اوچنجى رتبه‌دن عثمانى

خدمات حسنه‌سنه مبنى پرزرين خانداننن خيراه نورى بكه اوچنجى رتبه‌دن مجيدى

خيرخواهان سلطنت سنيه‌دن اولملرينه مبنى ازمير فرانسه قونسلوس وكيلى موسيو شايت ايله مذكور قونسلوسخانه باش ترجمانلغنده ايكن بوكره سيواس قونسلوسلغنه تعيين اولنان موسيو اودونه اوچنجى وايتاليا حكومتى زرهلى سفائن ملازملرندن موسيو ادولفورينه دردنجى رتبه‌لردن مجيدى

وظائف مأموريتنى حسن ايفا ايلكده اولمسنه مبنى اسكدار پوليس مجلسى اعضاسندن قوميسر ثانى فخرى افندى‌يه دردنجى رتبه‌دن عثمانى نشان ذيشانلرى احسان بيورلمشدر .

ديار بكر ولايتى واليسى عطوفتلو خالد بك افندى حضرتلرينك بيوك حرمى مخدومه خانم ايله ازمير معتبرانندن باليوز زاده ماطيوس افندى زوجه‌سى كليانه خانمه ايكنجى رتبه‌دن شفقت نشان همايونى احسان بيورلمشدر .

تبليغات رسميه

سايهٔ تسهيلاتوايهٔ حضرت تاجدارىده انقره ولايتى داخلنده كائن اولوب ازكويه اون كيلومترو مسافه‌سى بولنان اوانوس قضاسنه تلغراف خطى تمديد اولنه‌رق مخابراته مباشرت ايدلديكى تلغراف وپوسته نظارت عليه‌سندن بيلديرلمشدر .

* * *

فرانسه حكومتى طرفندن بيروت واليسى سابق عطوفتلو نصوحى بك افندى حضرتلرينه اعطا اولنان اوچنجى رتبه‌دن لژيون‌دونور نشانك مشار اليه جانبندن قبول ولدى‌الايجاب تعليق خصوصنه بالاستيذان مساعدهٔ سنيهٔ جناب پادشاهى ارزان بيورلمشدر .

* * *

چارشوى كبيرك اعمار وكشاد ايديلان سوقاقلرنده من‌القديم ممنوع اولديغى وجهله حيوان وعربه ايله طولاشلمسى جائز اولمديغى كبى اخذ واعطا ايله مشغول اولنلرى ودكان صاحبلرينى ازعاج ايده‌جكى وغلبه‌لك آره‌سنده برطاقم قضا وقوعنه سبب اوله‌جغى وهيچ برمملكتده بويله پازار تجارت اولان محلاره عربه وحيوانله كيرلمك تجويز اولنمديغى جهتله تنبيهات واقعه‌يه رعايت ايتميه‌رك من بعد چارشويه بنك وبوك عربه وحيوانى صوقانلر وطولاشانلرك شديداً منعيله كنديلرندن جزاى نقدى اخذ اولنه‌جغى اعلان اولنور.

* * *

ايران دولتى طرفندن طهران سفارت سنيه‌سى ايكنجى اتشه ميليترى اركان حرب بيكباشيلرندن احمد فوزى افندى‌يه اعطا اولنان ايكنجى رتبه‌دن شير وخورشيد نشانك موى اليه طرفندن قبول ولدى‌الايجاب تعليق خصوصنه بالاستيذان مساعدهٔ سنيهٔ حضرت پادشاهى ارزان بيورلمشدر .

* * *

فرانسه حكومتى طرفندن پارسده مقيم تبعهٔ سلطنت سنيه معتبرانندن موسيو اوقونوموسه اعطا اولنان بشنجى رتبه‌دن لژيون دونور نشانك موى اليه جانبندن قبول ولدى‌الايجاب تعليق خصوصنه بالاستيذان مساعدهٔ سنيهٔ حضرت پادشاهى ارزان بيورلمشدر .

* * *

سايهٔ عنايتوايهٔ حضرت پادشاهيده كرسون قصبه‌سنه اساله ايديله‌جك ماء لذيذ ايچون اوروپايه سپارش ايدلمش اولان دمير كونكلر وروداتمكله مأمورين حكومت وعسكرى امرا ومنابطانى اشراف مملكت حاضر اولديغى حالده قصبه خارجنده سيل‌دكرمن قريه‌سنده صومنبعى جوارنده آچيلان حرقلره كونكلر فرش ايديله‌رك وضع اساس رسمى اجرا وبووسيله‌ خيريه ايله‌ده دعاى مفروض الاداى حضرت خلافتپناهى‌نك ايفا قلنديغى محلى اشعارى اوزرينه داخليه نظارت جليله‌سنه طربزون ولايتندن بالتحريرات اشعار قلنمشدر.

داخليه

— رمضان شريف غفران رديفك شرحلولى حسبيله ايلك كيجه‌دن اعتباراً وكلاى فخام ووزراى عظام وعلماى اعلام حضراتيله بالجمله بندكان صداقت نشان صره ايله مابين همايون جناب ملوكانه‌يه عزيمت ايدرك افطار سنيهٔ حضرت خلافتپناهيدن نواله چين نعم وعاطفت اولمق شرف جهانبهاسنه مظهر اولمقده‌درلر .

— رمضان غفران نشانك شرحلول ميامن مشمولى مناسبت جليله وجميله‌سيله حق احق عالىٔ حضرت خلافتپناهيده استجلاب دعوات خيريت آياته وسيله اولمق اوزره برمعتاد خزينهٔ خاصهٔ شاهانه ارزاق انبارندن برطاقم عجزه ومحتاجينه ارزاق توزيع واعطاسنه مبادرت اولنمشدر .

— شهر شريف صيام مغفرت انجامك حلولى ملابسه‌سيله هرسنه معتاد اولديغى اوزره بوسنه دخى شهر امانت جليله‌سنجه صورت نفيسه ومخصوصه‌ده اوله‌رق سميد وپيده طبخ واعماليله ايلك كيجه مأمورين عائده‌سى معرفتيله مابين همايون فيوضات مشحون حضرت خلافتپناهى‌يه عرض وتقديم ايدلمشدر .

— اولجه دخى يازديغمز وجهله دولتلرك مابه‌الحياتى اولان امور ماليه‌نك تطرق خللدن وقايه‌سى انجق موازنهٔ دولت خارجنده صرفيات وقوع بولمامسى اساسنك محافظه‌سنه وابسته اولوب كرچه بعضاً احوال فوق‌العاده الجاسيله مصارف فوق‌العاده اختيارى ضرورى ايسه‌ده او مثللو احتياجات ينه بودجه داخلنده بولنان احتياط ترتيبندن اداره ايدلمك ايجاب ايده‌جكى دركار اولمسنه مبنى بعدما بو قاعدهٔ مهمه واساسيه‌يه منافى مصرف اختيار اولنمامسى ودرجهٔ احتياجدن فضله مأمور استخدام اولنان دوائرده منحل وقوع بولدقجه يكيدن مأمور التميوب اومنحلاته مخصوص معاشاتك بودجه‌نك واردات قسمنه ضم وعلاوه‌سنك اصول اتخاذ قلنمسى وبوبابده شو اصول وقواعدك وبودجه نظامنك سلامت ومحفوظيتنى دائما تحت نظارتده بولندره‌جق اولان ديوان محاسباته دخى عموم صره‌سنده امرويرلمسى شرفصادر اولان ارادهٔ سنيهٔ حضرت خلافتپناهى اقتضاى عاليسندن بولنديغى وحكم امر وفرمان حكمت بيان جناب تاجدارى تعميماً دوائره وديوان مذكور رياست جليله‌سنه اشعار اولنديغى شرفتوارد ايدن تذكرهٔ ساميه‌ده ازبار قلنمش وكيفيت هرطرفه بيلديرلمش اولديغندن ارادهٔ سنيهٔ ملوكانه منطوق منيفى موجبنجه معاملهٔ مقتضيه‌نك ايفاسى داخليه نظارت جليله‌سندن ولايات شاهانه‌يه اشعار بيورلمشدر .

— آتنه حوادث فروشلرينك ميانده هيچ برشى يوق ايكن ايجاد ايتمك وغايت اهميتسز برشىٔ مبالغه‌كارانه كوسترمك اوته دنبرى معتادلرى اولديغنى هركس بيلور . مطبعه‌لره ورود ايدن غزته‌لرده كريد جزيره‌سنه دائر نه قدر حوادث وار ايسه هپسى آتنه‌دن كشيده ايدلمش تلغرافلردر . آتنه حوادثجيلرى بعضاً الك عادى برمنازعهٔ شخصيه‌دن عبارت بروقعه ايچون يكديكرينى متعاقب اوروپايه يردوزى‌يه تلغرافلر چكيورلر .

ايشته بوكره دخى آتنه منابعى كويا خانيه‌ده اسلام وخرستيان اهالى آره‌سنده برحادثه وقوعه كلديكنى اشعار وعين حوادثى متعدد تلغرافلر ايله تكرار ايدوب طوريورلر . لكن دقت مخصوصه‌يه شايان بركيفيت اولمق اوزره لوندره‌دن ٢ شباط تاريخيله تايمس غزته‌سنه كشيده ايديلن برتلغرافده پارلمنتو كاتبى مستر كورسون خانيه‌ده ٢٦ كانون ثانى‌يه مصادف اولان كونده مسلمانلر طرفندن تجاوزات وقوع بولديغنه دائر حكومته هيچ برخبر ورود ايتمديكنى ومأمورين عثمانيه‌نك دقت واهتماملرى ثمره‌سيله حضور وامنيت بركمال اولديغنى درميان ايلمشدر .

— تحت رياست مفخمهٔ جناب خلافتپناهيده بولنان تأسيسات عسكريه اعانه قوميسيون عاليسنجه جمع اولنان اقچه (١٠,٤٠٦,٧٩٨) غروشه بالغ اولمشدر .

— بيروت غزته‌سنده اوقونمشدر :

مسئلهٔ زائله‌ده حوران سنجاغنده افساداتده بولنملرندن طولايى كريد جزيره‌سنه نفى وتغريب ايدلمش اولان درزيلردن اوتوز التى نفرك منفالرندن قبرسه فرار ايدوب اورادن دخى باشلرينه فرنك قالپاغى اكتسا وبريلكن قايغنه ركوب واختفا ايله بيروته كلمكده بولندقلرى برصره‌ده سواحل ولايتده ترصداتده بولنان رژى واپورى بونلره تصادف ايدوب راكب اولدقلرى قايغى واپوره باغلايه‌رق بيروته كتورمش ومرقوملر قشلهٔ همايونه تسليم ايدلمشدر . ذكر اولنان رژى واپورى قپودانيله هيئت اداره‌سنك بوبابده‌كى همتلرى شايان تقدير وتشكردر.

— حجاج كرامك احوال صحيه‌سى پك زياده‌بادىٔ ممنونيت بردرجه‌ده اولديغى قراندن النان تلغرافده بيان اولنمشدر .

— پترسبورغدن اشعار اولنديغنه كوره قافقاس اهالىٔ اسلاميه‌سنك بعدازين نواحى مأموريتلرنده استخداملرى خصوصنى چار حضرتلرى امر ايتمشلردر .

— برتجارت عهدنامه‌سى مذاكره وعقدى ضمننده درسعادته اعزام اولنوب شرائط

اساسیه‌یی بعدالقبول بکرشه عودت ایدن رومانیا مأمورینی طرفندن تنظیم وتقدیم قلنان لایحه قریباً مبعوثان واعیان مجلسلرنده موقع تذکره وضع اولنه‌جقدر . بکرشدن ویریلن معلوماته کوره رومانیادن ممالك شاهانه‌یه ادخال اولنه‌جق محصولات ومعمولاتدن قیمت مخمنه‌لری اوزرینه یوزده سکز رسم کمرك آلنوب ممالك شاهانه‌دن رومانیایه ادخال ایدیلن محصولات ومعمولاتدن اڭ زیاده مظهر مساعده اولان دول سائره ادخالاتندن آلنان رسم کمرك اخذ واستیفا ایدیله‌جکدر . رومانیاده حصوله کلین یکجی یونوزی وپورتقال ولیمون وقوری اوزوم وروغن زیت مثللو محصولات حقنده دها زیاده مساعده‌لی شرائط قبول اولنمشدر .

— بوندن اقدم طرابلس غربك خارجنده وفراحفزا برمحلده انشاسنه مباشرت اولنان جسیم ومنتظم خسته‌خانه‌نك عملیات انشائیه‌سی رسیدهٔ حد ختام اولمسی اوزرینه والئ ولایت عطوفتلو بك افندی حضرتلری ودولتلو قوماندن پاشا حضرتلریله مأمورین ملکیه وعسکریه واهالی حاضر اولدقلری حالده کچنلرده رسم کشادی اجرا وبووسیله ایله‌ده تزاید ایام عمر وشوکت حضرت پادشاهی دعاسی یاد وادا قلنمش وبو صره‌ده آلنان برقطعه فوطوغرافی اداره‌خانه‌مزه ورود ایتمش اولمغله حك ایتدیروب کله‌جك نسخه‌مزی تزیین ایلیه‌جکز .

— آمریقانك نیورق شهرنده مسلمانلر برجامع شریف انشا ایتمك تشبثاتنده بولندقلری خبر آلنیور . بوامر خیرك حیز حصوله کلمسی ایچون دلالت ایدن ذات شیقاغو مشهر عمومیسنه فاس طرفندن وکیل اولان حسن بن علیدر . آمریقا داخلنده حبل متین اسلامیته صاریلان ٦٠٠ موحدین موجود اولوب بونلرك اکثریسی نیورق شهرنده اقامت ایتمکده‌درلر . جامع شریفك اتصالنده برمکتب تأسیس ایتمك جملهٔ تصوراتندر . اوراده بولنان اسلاملر اولادلرینی اوروپالیلرك مکاتبنه کوندره‌جکلری یرده مکتب مذکور اسلامه کوندره‌رك عقائد اسلامیه حقنده دخی آیروجه تدریسات دینیه‌ده بولنه‌جقلری استخبار اولنمشدر .

— اهالینك تأمین استراحتی وپوسته معاملاتنك تسریع وتسهیلی ضمننده درسعادت داخلنده مناسب موقعلرده پوسته شعبه‌لری کشاد ایدلمش اولدیغی اولجه درجستون ایلمش ایدك . بوکره دخی بك اوغلی ، طوپخانه وشیشلی جهتلریله عذب قپوسنده ، جسرجدید اوزرنده برر پوسته شعبه‌لری کشاد اولنه‌رق هر نوع مکاتیب قبول اولنمسی تقرر ایتمش وجسر جدید اوزرنده آچیله‌جق شعبه ایچون‌ده مناسب برمحل احضاری ضمننده کیفیتك بحریه نظارت جلیله‌سنه ازبار قلندیغی جملهٔ استطلاعاتمزدن بولنمشدر .

— استاندارد غزته‌سنك برلین مخبرندن آلدیغی معلوماته کوره قونت موراویه‌فك پارس ، برلین وکیل شهرلرنده فرانسه والمانیا ارکان سیاسیه‌سیله وقوع بولان ملاقاتی نتیجه‌سنده هر اوچ دولتك صلح واسایشی محافظه ودولت علیهٔ عثمانیه‌نك تمامیت ملکیه‌سنی ابقا ایده‌جکلری اکلاشلمشدر . اوستریا خارجیه ناظری قونت غولوخوفسکی برقاچ کون مقدم برلینده بولنمغله اوستریانك پولتیقه‌سی دخی بوکا مماثل اولدیغنه عموم برلین محافل سیاسیه‌سنده کسب اطمئنان ایدلمشدر .

— انکلتره عوام قماره‌سنده امور خارجیه کاتبی موسیو کورزون عساکر عثمانیه‌نك کریدده‌کی حرکات واقعه‌لری شایان امتثال اولدیغی واهالینك اموال واشیاسی عساکر شاهانه طرفندن محافظه ایدلمش بولدیغی تأیید وتصدیق ایلمشدر .

مواد نافعه

— خطهٔ مصریه‌ده نیل نهریله بحر احمراراسنده برتیمور یولی خطی احداث وتمدید اولنوب بوواسطه ایله امتعهٔ تجاریه نقل اولنه‌بیله‌جکی ایشیدلمشدر شاید بوخط احداث وتأسیس اولنورسه سویش قنالیله ایجه‌رقابت ایده بیلیر . شمدیلك مهندسلر طرفندن پلانلری تنظیم اولنمقده وتدقیقات ترابیه‌سی اجرا قلنمقده ایمش .

— خدیویت مصریه سودانه قدر امتداد ایتمك اوزره برشمندوفر خطی تمدیدی ایچون بانق عثمانیدن ١٣٠,٠٠٠ لیرا استقراض ایتمك اوزره بولندیغی قاهره‌دن کشیده ومطبعه‌مزه تبلیغ اولنان درت افرنجی شباط تاریخلی برقطعه تلغرافنامه مطالعه‌سندن اکلاشلمشدر .

— درسعادت — سلانیك خطی قومپانیه سی خط مذکورك مرور ایلدیکی قضا والویه‌نك احوال زرعیه وتجاریه‌سنی تحقیق ایله محصولات ومعمولاتنك تیموریولی واسطه‌سیله دها امین واسهل واهون برصورتده نقلی تدابیرینی دوشونوب بیان مطالعات وملاحظات ایلمك اوزره برهیئت تجاریه تشکیلنی تصور ایتمش واشبو تصورك قریباً موقع اجرا وتطبیقه وضعی مقرر بولنمشدر .

مواد مختلفه

— حجاز فرقهٔ عسکریه‌سنده بولنان جنود جناب ملوکانه‌نك تعییناتی محل مذکورده بولنان فابریقه وملتزملردن مبایعه اولندیغی وبودقیقلر ایسه اکله شایان بردرجه‌ده بولنمدیغی فرقهٔ مذکوره قوماندانلغندن اشعار ایدلمش اولدیغندن بعدما فرقهٔ مذکوره‌یه مقتضی دقیقك درسعادتدن تدارك وارسالی مقام عالئ عائدنجه تنسیب ایدلمشدر .

— بلغار شمندوفرلرینك توسیعی ضمننده صوبرانیه‌یه برلایحهٔ قانونیه ویرلمشدر .

— بلغارستان امارتنك ١٩٠٠ سرکیسنه اشتراکی ایچون امارت صوبرانیه‌دن تخصیصات طلب ایده‌جکدر .

— (عثمانیشه پوست) رفیقمز تکرار انتشاره باشلامشدر .

— کوتاهیه سنجاغی محاسبه‌جیسی سابق شکری افندینك مروی اولان سوء اداره‌سی حقنده مجلس مالیه‌جه ایدیلن تدقیقات نتیجه‌سنده حقوق خزینه‌نك ضیاعنی موجب برحال وحرکتی کوریله مدیکندن برائتنه قرار ویرلدیکی مع الممنونیه استخبار قلنمشدر .

— فرانسه دولتنك سفارت کتبه‌سندن موسیو (لاقورز) شهریمزه کلوب خارجیه نظارتندن سفارته بعض محررات کتیرمشدر .

— ایران دولتنك کربلا شهبندر وکیلی حاجی مختار اغانك آخر محله تحویل مأموریتی جهتیله یرینه اوصفتله دولت مشار الیها وزارت خارجیه‌سی مأمورلرندن مشیر الدیوان میرزا حاجی باقر خان تعیین قلنمشدر .

— فارسستان ، شیراز کبی ایرانك بعض بلاد بعیده‌سنده آسایشك مطلوب وجه ایله استقرار پذیر اوله‌مامسی واحوال تجاریه‌نك سکته‌دن قورتاریله‌مامسی کبی حالات مؤسفه شهامتلو شاه حضرتلرینك انظار دقتلرندن دور قاله‌مدیغی جهتله ولایت مذکوره‌یه کار آکاه ، مهامشناس والحاصل هرجهتله اوصاف مطلوبه‌یی حائز برذاتك تعیینی امل ایدینوب نظام‌الدوله اسداه خان حضرتلری بو اوصاف ایله تزیین ذات وصفات ایلمش اولان اجلهٔ مأموریندن بولنمغله مشارالیه حضرتلرینی شیراز ایالتنه انتخاب وتعیین ایتمشلردر .

— روسیه ایله فرانسه اره‌سنده متمادی الوقوع اولان دوستانه نمایشلره برضمیمه اولمق اوزره بوسنه هم پترسبورغ ، هم‌ده پارس مکاتب عسکریه‌سندن ارکان حربیه رتبه‌سیله نشأت ایدن ضابطان یکدیکریله باتلغراف اجرای تبریکات ایتمش وبومناسبتله مصافاتکارانه تعاطئ مخابرات ایدلمشدر . المانیا غزته‌لری بویولده‌کی نمایشلری کوزدن قاچیرمیوب اکا کوره ادارهٔ لسان ایدییورلر .

— تأسیسات عسکریه اعانه‌سنه اشتراکی متضمن ازمیر روم متره‌پولیدلکی طرفندن مقام ولایته تقدیم اولنان تذکره‌نك صورتیدر :

«زیر ادارهٔ روحانیهٔ داعیانه‌مده بولنان ازمیر روم جماعت صادقه‌سی جماعات مختلفهٔ سائره میاننده نائل اولمش وکل یوم اولمقده بولنمش اولدقلری نیجه الطاف و عنایات بیغایات شهریاریدن منبعث حسیات متندار وعبودیتکاریسنه برهان اولمق اوزره بوکره درجی مقتضای ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهیدن اولان تأسیسات عسکریه اعانه‌سنه اشتراك ایتمکه من کل الوجوه اظهار ارزو ایتمکده بولندیغندن لطفاً اعانهٔ مذکوره‌یه مخصوص اولان بیلتلردن شمدیلك یکرمی بیك غروشلق مقدارینك طرف داعیانه‌مه ارسالی خصوصنك لازم کلنلره امر واراده بیورلمسی بابنده . .»

— باارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی قران قومیسرلکنه تعیین بیوریلان میرالای عزتلو محمد بك بولاشیق محللردن ورود ایده‌جك حجاج کرام حقنده مؤسس اولان قرانتنه‌خانه‌لرك تفتیشنه مأمور اولوب بحر احمرده بولنان واپور همایونلردن برینك فلکه‌سی معیتنه ویریله‌جکدر . مومی الیه قریباً درسعادتدن حرکت ایده‌جکدر .

— درسعادت کمرکنه ورود ایدن امتعه واشیای تجاریه‌نك قالدیرلمسنده مشکلاته تصادف اولنوب بعضاً اون بش ، یکرمی کون ظرفنده قالدیریله‌مامقده اولمسنه وبویوزدن اکثریا یوزده یکرمی نسبتنده خسار دخی وقوع بولمسنه مبنی تجاردن موسیو باق ایله کوشکردان وآتانیادی واستانبولیان افندیلر کچن کون رسومات امینی حسن فهمی پاشا حضرتلرینه مراجعتله بیان حال ایتملری اوزرینه کیفیت بعد التدقیق بوندن بویله هرکون تسهیلاتك ایفا قلنه‌جغی مومی الیهمه بیان اولنمشدر .

— اسکدار وقاضی کوی صو شرکتنك اسکدار شعبه‌سی مدیری آلفونس دوفور ایله شهرمز معتبران تجارندن موسیو بوله‌نك کریمه‌سی مادموازل امیلینك نشانلنمش اولدیغی مع الممنونیه استخبار اولندی . موسیو دوفور وظیفهٔ مودوعه‌سنده بالجمله ارباب مراجعتك ممنونیتی جلبه موفق اولمش کار آکاه غیور ومستقیم برمأموردر ، نشانلیلری مادموازلك بیوك همشیره‌سی دخی فرانسه سفارتی ترجمانلرندن موسیو هووارت طرفندن تزوج اولنمش ایدی . طرفین حقنده مسعودیت دائمه تمنی ایدرز .

— قوله قپوسنده سن ژورژ نام اطفال دارالتداویسی منفعتنه اوله‌رق محافظهٔ اطفال جمعیت خیریه‌سی طرفندن «اونیون فرانسز» ده شباط افرنجینك اون یدنجی کونی اقشامی موزیقه‌لی برمسامره ویریله‌جکی مذکور خسته خانه مدیری دوقتور ویپولی جنابلری طرفندن بیلدیریلیور . معلوم اولدیغی اوزره سن ژورژ دارالتداویسی شهرمزك اڭ معتبر مؤسسات طبیه‌سندندر ، امراض اطفالك تداویسی خصوصنده زیاده موفقیت احراز اولنمقده‌در . بویله بر دارالتداوینك منفعتی تأمین ایلیه‌جك اولان مسامره‌یه پك چوق ارباب خیرك اشتراك ایده‌جکنده شبهه‌مز یوقدر .

— وندیکه کیدن عثمانلی مرخصلری (پشته) شهرنده توقف ایتدیلر . محلی غزته‌لرندن برینك برادری مومی الیهم ایله ملاقات ایتمش وبا حقنده مطالعه‌لرینی صورمشدر . دیمشلرکه : وبا تهلکه‌سی عظیمدر . مجلس صحیه تدابیر ممکنه‌یی اتخاذدن کیرو طورمدیغی کبی حکومت سنیه تهلکه‌نك اوکنی آلمق ایچون دیکر دولتلر ایله متفقاً تدابیر سائره‌یی‌ده اتخاذه مهیادر . الیوم هندستاندن کلن واپورلر عثمانلی تحفظخانه‌سنده قرانتنه بکلیه‌جکلردر . یولجیلر ، اشیا وامتعه تبخیر ایدیله‌جکلردر . قرانتنه‌نك تزییدی ماده‌سی دول معظمه طرفندن طلب اولنور ایسه حکومت سنیه‌ده بوکا موافقت ایده‌جکدر . اصل هندستانده تدابیر مؤثرهٔ مانعه اتخاذ ایتمك لازم .

— هندستان مجلس اداره‌سی وباحقنده‌کی قراری اتخاذ ایلدی . مذکور قرار موجبنجه حین اقتضاده واپورلر یولندن آلیقونیله‌جق ، بتون هندستانك شمندوفرله کیدن یولجیلری مواقع مخصوصه‌ده معاینه ایدیله‌جك ، اجرای مداوات ایله اختلاطدن منع ایچون خسته خانه‌لر تأسیس وکشاد اولنه‌جقدر . وبانك احوال محلیه‌نك برنتیجه‌سی اولوب طوغریدن طوغری‌یه ساری اولمدیغنك وندیك قونفرانسنده هندستان مرخصی دوقتور قلکهورن طرفندن بیان ایدیله‌جکی اثنای مذاکراتده درمیان اولنمشدر .

— بومبای خسته خانه‌سنده اخیراً ایکی اوروپالی دها وفات ایتمشدر . شوحالده علت وبادن ترك حیات ایدن اوروپالیلرك مقداری التی‌یه بالغ اولیور .

— هندستان قطعه‌سنده ظهور ایدن وبا علتنك بلوجستانه سرایت ایتمسی اوزرینه بصره‌ده متخذ اولان تدابیر صحیه‌نك تمامئ اجراسنه فوق‌الحد اعتنا ودقت اولنمسی والتنجی اردوی همایونده اقتضا ایدن اطبانك دوقتور لوبیچه رفیقیله بصره حوالیسنده کشت وکذار ایتدیرلمسی صحیه نظارت جلیله‌سندن بغداد وبصره ولایتلریله صحیه انسپکتوری اولوب بصره‌ده اجرا آت صحیه‌یه مأمور اولان دوقتور لوبیچه باتلغرافنامه امر واشعار اولندیغی ایشدلمشدر .

— مطبخ عامره طبیبی عزتلو مانوئل افندی امتیازی تحتنده وصحت عمومیه‌یه خادم اولان «صحت» جریدهٔ طبیه‌سنك بوکره مجدداً انتشاره باشلادیغی مطبعه‌مزه وارد اولان نسخه‌سندن اکلاشلمش ورفیقمزك دوام وحسن موفقیتی جملهٔ تمنیات خالصانه‌مزدن بولنمشدر .

— سوریه ولایت جلیله‌سی ملحقاتندن حمص قضاسی نائبی فضیلتو عبدالمجید افندینك مساوئ حالندن طولایی باامر عالئ مشیختپناهی عزل ایدلدیکی خبر آلنمشدر .

— بیروتده مقیم اورتودوقوس پطریقی رتبتلو قسطنطین افندی حضرتلری طرفندن تأسیسات عسکریه اعانه قومیسیوننه ١٠٠٠٠٠ غروش ارسال اولندیغی محلندن یازیلیور .

— طرابلس شام موقع قوماندانی سعادتلو الحاج عزت پاشانك حلب ولایت جلیله‌سنده تشکل ایدن دیوان حرب اعضالغنه تعیینته ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی شرف صدور بیورلمغله مشارالیهك حلبه متوجهاً طرابلس شامدن حرکت ایلدیکی وقوماندانلق اموری

بیکباشی رفعتلو خلوصی افندینك وكالةً رؤیت وتمشیتنه بدأ ومباشرت ایتدیکی محلندن اشعار اولنمشدر .

— جملهٔ مؤسسات جلیلهٔ حضرت پادشاهیدن بولنان دارالعجزه‌نك نظامنامهٔ داخلیسی موجبنجه دخولیه بیلتی اعطاسیله اویناديلان لعبیاتدن برنسبت معینه اوزرینه بکرمی ، قرق وایکی ودها زیاده غروش النه‌جغی معلومدر . اشبو مادهٔ نظامیه‌نك تطبیقاتنه باشلانمق اوزره‌در .

— ولایات شاهانه‌جه کرك مأمورینندن وکرك افراد اهالیدن واردات دولتك تزییدی ایچون وارد خاطر اوله‌جق صور وخصوصات حقنده برلایحه تنظیم ایدلمسی تزیید وادرات مطلب مهمنك استحصالنجه فوائد عظیمه‌یی مؤدی اوله‌جغنه مبنی کیفیت داخلیه نظارت جلیله‌سندن عموم ولایات شاهانه‌یه اشعار بیولمش ایدی .

ولایاتجه مأمورینندن ویا افراد ناسدن پك چوغنك واردات دولتك تزییدی حقنده وارد خاطرلری اولان خصوصاته دائر تنظیم ایلمش اولدقلری لوایح مهمه اخیراً ولایات مشار الیهمدن داخلیه نظارت جلیله‌سنه ورود ایتمکله بونلرك خلاصه وجهله برفذلکه‌سی تنظیم ومقام جلیل صدارت عظمایه تقدیم قلنمشدر .

— لیورپولده واقع اسلام مکتب اعدادیسنك مدت تعطیلیه‌سی ختام بولدیغندن کشاد ایدیله‌رك تدریساته مباشرت اولنمشدر .

— کچن ۱۸۹٦ سنه‌سنده آیدین ولایت جلیله‌سی داخلنده حاصل اولان ٦٥۰,۰۰۰ قنطار قوری اوزومدن شمدی‌یه قدر ٥٧٩۰۰۰ قنطاری ازمیر لیمانی واسطه‌سیله اخراج اولندیغی بوکره نشر اولنان براستاتستیقده کورلمشدر .

— ازمیرجه بوسنه بش بیك دونمه قریب باغ غرس اولنمشدر . اهالی بوخصوصده فوق‌العاده ساعی وهوسکار ایمشلر .

— فرانسه سفارتخانه‌سی طرفندن قارشی غزته‌لرینه آتیده‌کی نوطه تبلیغ ایدلمشدر :

« مارسلیاده طاعون خسته‌لغی ظهور ایتمش اولدیغنه دائر شیوع بولان خبر فرانسه حکومتی طرفندن صورت قطعیه‌ده تکذیب اولنور . شمدی‌یه قدر هیچ بووقعه ظهور ایتمامشدر . »

— (مونیتور) غزته‌سی کچن کونکی نسخه‌سنده خلاف تنبیه برحرکتده بولندیغی جهتله جمعه کوندن اعتباراً بلامدت تعطیل قلندیغی ایشیدلمشدر .

— تنباکو شرکتی مجلس اداره‌سی اعضالغنه بانق عثمانی السنهٔ شرقیه کاتبی ومدیر معاونی سعادتلو آلفو پانجیری بك افندی حضرتلری انتخاب اولنمشدر .

— مشهور مارتین تفنکلرینك موجودی اولوب اخیراً بلچیقانك (فراومفلد) بلده‌سنده ٦٤ یاشنده اولدیغی حالده وفات ایدن فریدریك مارتینك ترجمهٔ حالنه دائر بعض اوروپا غزته‌لرنده کوریلان معلومات بروجه آتیدر :

موی الیه مجارستانك (محادیا) قصبه‌سنده تولد ایدوب فن میخانیکی‌یی ویانه وقارسلوهه دارلفنونلرنده تحصیل ایله ۱۸٥٩ سنه‌سنده ایتالیا ایله اوستریا آره‌سنده وقوع بولان محاربه‌ده اوستریا دونانماسنده ضابطلك رتبه‌سنی احراز ایتمشدر . بعده بلچیقایه عودتله بردوکمه خانه‌ده چالشمش وصکره ماکنیست اوله‌رق (فراوملد) بلده‌سنده اختیار اقامت ایلمشدر .

بو اثناده انکلتره حکومتنك اسلحهٔ ناریه حقنده اعلان ایلمش اولدیغی مسابقه‌یه داخل اوله‌رق اعمالکرده‌سی اولان برسلاحی حکومت مشار الیهایه تقدیم ایتمشدر .

موسیو فردیك مارتین انجق ۱۸٧۱ سنه‌سنده انکلتره‌نك مختلف سیستم وچاپده اولان اسلحهٔ ناریه‌یی برسنه قدر تجربه ایلدکدن صکره نهایت کندی اعمالکرده‌سی اولان سلاحی قبول ایلمش اولدیغی اوکرنمشدر اختراع کرده‌سی اولان تفنکك ناملوسنی تبدیل ایله هانری نامنده ارباب فندن دیکر برذاتك ایجاد ایتمش اولدیغی ناملونك ترجیح اولنمسی اوزرینه کندی سلاحنك اسمی (هانری — مارتینی) تسمیه قلنمشدر .

موی الیه بواختراعندن پك جزؤی استفاده ایده بیلمشدر . پروسیانك (هس) شهری قربنده برفابریقه تأسیسی ایچون اوغراشمش ایسه‌ده بوکاده موفق اوله مامش ونهایت ماکنیستلك ایله مشغول اولوب الك زیاده وقتنی آلات وادوات میخانیکیه‌نك اکمال واصلاحی ایله کچیرمشدر .

موسیو مارتین اختلاس وقت ایتدیکجه ادبیات وموسیقی ایله دخی اشتغال ایدوب اولدقجه اهمیتی حائز بعض آثار ترك ایتمش ایسه‌ده بونلر اصل موجدی اولدیغی (مارتینی) تفنکی قدر شهرت بوله مامشدر .

دولتلو طرخان پاشا حضرتلری

کچن نسخه‌مزه بر قطعه تصویر عالیلری درج اولنان شورای دولت ملکیه دائرهٔ جلیله‌سی اعضای کرامندن دولتلو طرخان پاشا حضرتلرینك ترجمهٔ حاللری بوکره الده ایدلمکله بروجه آتی درج صحیفهٔ افتخار اولنور :

مشار الیه حضرتلری بیك ایکی یوز التمش ایکی سنهٔ هجریه‌سنده ترحاله شهرنده تولد ایتمشلردر .

یانیه مدرسه‌لرنده عربی وفارسی وینه شهر مذکورده زوسیمه نام روم لیسه‌سنده فنون لازمه‌یی تحصیل ایدرك شهادتنامه آلدقدن وبرلینده حقوق وعلوم سیاسیه‌یی معلم مخصوصدن ایروجه تحصیل ایلدکدن صوکره ۱۲٨۲ ده یکرمی یاشنده اولدیغی حالده ملازمتله باب عالی ترجمه اوطه‌سنه داخل اولمشلر .

۱۲٨٤ ده پترسبورغ سفارت سنیه‌سی ایکنجی کتابتنه ، ۱۲٨٧ ده سفارت مشار الیها باش کتابتنه تعیین بیوریله‌رق اوچ سنه صکره یعنی ۱۲٩۰ ده برلین سفارت سنیه‌سی باش کتابتنه نقل مأموریت وسفارت مشار الیهاده برقاچ کره‌لر وصوك دفعه‌سنده یدی آی مدت مصلحتکذارلق مأموریتنی اجرا ایلمشلردر .

۱۲٩۲ سنه‌سی حزیراننك اوننده ویانه سفارت سنیه‌سی مصلحتکذارلغنه بالتعیین یکرمی تشرین اوله قدر ایفای وظیفه ایله ٩۳ ده روما سفارت سنیه‌سنه مأمور و ۱۲٩٦ ده منفصل اولمشلردر .

۱۲٩٧ ده تکه سنجاغی و ۱۳۰۲ ده اورفه سنجاغی متصرفلقلری و ۱۳۰۲ سنه‌سنده مادرید سفارت سنیه‌سی عهده‌لرینه تفویض بیورلمشدر . مادریدده بولندقلری حالده پورتکیز قرالی متوفی دون لوئی‌نك ارتحالی مناسبتیله سفارت فوق‌العاده ایله لیزبونه کوندرلمشلردی .

۱۳۰٩ تاریخنده پارسده اجتماع ایدن صحیه قونفرانسنه باش مرخص تعیین اولنوب سنهٔ مرقومه شهر شوال شریفنك اوچنده مادرید سفارت سنیه‌سی کماکان عهده‌لرنده قالمق اوزره پارس سفارت سنیه‌سی وکالتنه تعیین بیوریله‌رق وکالت مشار الیهایی ایفا ایچون پارسه عزیمت ایتمك اوزره‌لر ایکن ۱۳۱۰ ده رتبهٔ وزارتله کرید ولایتی والی وکالتنه تعیین بیورلمش و ۱۳۱۰ ده انفصال ایلمشلردر . ۱۳۱۱ نیسانده ده ولایات شاهانه‌نك احوال حاضره‌سنی تحقیق وتفتیش ایچون باب عالیده تشکیل اولنان قومیسیون ریاستنه تعیین بیورلمشلردر . مشار الیه حضرتلری بوندن صوکره ۱۳۱۲ ذی‌الحجه‌سنده خارجیه نظارت جلیله‌سنه تعیین وددرت آی صکره انفصال ایله ایکنجی دفعه اوله‌رق کرید ولایت جلیله‌سنه مأمور بیورلمشلر ایدی .

مشار الیهك حامل اولدقلری نشانلر بروجه آتیدر :

	برنجی رتبه‌دن نشان عالیٔ عثمانی
	برنجی رتبه‌دن نشان ذیشان مجیدی
ایتالیانك	برنجی سن موریس
پورتکیزك	برنجی قونسپسیون
اسپانیانك	برنجی ایزابل
المانیانك	ایکنجی اغل روژ
روسیه‌نك	ایکنجی سن ستانسلاس
ینه روسیه‌نك	اوچنجی سنت آن

کیدنلر وکلانلر

— طربزون دفترداری سعادتلو شفیق بك افندی حضرتلری پاکه واپوریله درسعادته کلمشدر .

— یانیه اشرافندن سعادتلو خیرالدین پاشا حضرتلریله هندوی مکتب ملکیهٔ شاهانه تاریخ عمومی معلمی سعادتلو محمد عزمی بك یانیه‌دن ، بروسه رژی ناظری سعادتلو توفیق بك افندی بروسه‌دن شهرمزه کلمشلردر .

— مقام والای سرعسکری حسابنه روسیه‌دن مبایعه ایدلمکده اولان اسبلردن طقسان یدی اسب دخی درسعادته کلمشلردر .

— فرانسه دولتنك درسعادت جنرال قونسلوسی موسیو غازه کریددن ، انکلتره سفارتی معیت واپوری قوماندانی بیکباشی موسیو سقودامور ، انکلتره عدلیه مأمورلرندن موسیو فیراق پول لوندره‌دن درسعادته کلمشلردر .

— قلعهٔ سلطانیه آچیقلرنده کشت وکذار ایتمکده بولنان (طارق) طورپیدو استیموطنك سواریٔ ثانیسی وسبر سفائن مأموری ملازم اول فتوتلو اسماعیل افندی مأذوناً درسعادته کلمشدر .

— کریدده تنسیقات عدلیه‌نك اجراسی مناسبتیله برقاچ وقتدن حانیه‌ده بولنان شورای دولت تمییز مدعیٔ عمومیسی سعادتلو ناظم بك افندی جنابلری شهرمزه عودت ایتمشلردر .

— برمدتدنبرو صدور عظامدن صیادی زاده سیادتلو سماحتلو السید ابوالهدی افندی حضرتلرینك مسافرةً دولتخانه‌لرنده بولنان شامشریف اشراف وخاندان قدیمندن شمعه زاده سعادتلو احمد رفیق پاشا حضرتلری شامشریفه متوجهاً شهرمزدن حرکت ایلمشلردر .

— مشیران عظامدن یاور اکرم حضرت پادشاهی واناطولی ولایات شاهانه مفتش عمومیسی دولتلو شاکر پاشا حضرتلرینك حلبه مواصلت بیورمشلردر .

— بانق عثمانی مدیر عمومی معاونی موسیو غاستون اوبوانو جنابلری شهرمزه مواصلت ایتمشدر .

— یاوران حضرت پادشاهیدن وبحریه میرالایلرندن عزتلو حکمت بك افندی بیروته عزیمت ایتمشدر .

— ازمیر عدلیه مفتشی سعادتلو حلمی بك افندی محل مأموریتنه کیتمشدر .

وفیات

— جناب حی لایموت عمر وشوکت شاهٔ پی مزداد بیورسون . فراشت شریفهٔ حضرت پادشاهی وکیلی صدور عظامدن سید احمد اسعد افندی مبتلا اولدیغی خسته‌لقدن رهایاب اوله‌میه‌رق صالی کیجه‌سی صباحه قارشو بشکطاشده کائن قوناقلرنده ارتحال داربقا ایلمشدر .

مشار الیهك خبر وفاتی واصل سمع تأثر حضرت خلافتپناهی اولمسی اوزرینه صادر اولان امر وفرمان حضرت ظل‌اللهی موجبنجه مرحوم مشار الیهك مصارف تجهیز وتکفینیه‌سی خزینهٔ خاصهٔ شاهانه‌دن بالتسویه ونعش غفران نقشی احتفالات لایقه وتکریمات فائقه ایله صالی کونی ساعت اون یدیجق وارە‌لرنده قالدیریله‌جق جوار مذکورده کائن یحیی افندی درکاه شریفنه ایصال واوراده جنازه نمازی ادا ایدلدکدن صوکره درکاه منور خطیره‌سنده تهیئه ایدیلن مقبرهٔ مخصوصه‌سنده ودیعهٔ رحمت رحمان قلنمشدر .

— معارف عمومیه نظارت جلیله‌سی حافظ کتبی حسن افندی ارتحال دار نعیم ایتمشدر .

— رتبهٔ اولی صنف اولی اصحابندن ومحکمهٔ تمییز اعضاسندن ضبطیه مشیری اسبق مرحوم حسنی پاشا یکنی ابراهیم بك ارتحال داربقا ایلمشدر .

مطبوعات جدیده

سلانیکده ساحه آرای انتشار اولان وجدیت مسلك ومندرجاتیله بحق شایان تقدیر وتوصیه بولنان [مطالعه] رفیقمز کچن هفته‌کی ۲٧ نومرولو نسخه‌سیله برنجی جلدینی ، یعنی آلتی آیی اکمال ایتمشدر . رفیق محترممزی تبریك و آتیاً دخی حسن دوام وموفقیتی تمنی ایله مذکور نسخه‌نك فهرس مندرجاتی بروجه آتی درج ایلیورز .

ادبیات قسمی : کچمشده ... [توفیق فکرت] — نعت شریف [آکاه پاشا] — معاشقهٔ دهقانی [ن . وجدی] — یونان نشائد عاشقانه سندن .

فن قسمی : علل ساریه‌نك وسائط سرایتلری — عشیری ساعت .

متنوعه : املا مسئله سی — حکایهٔ مؤلمه .

قسم نساء : خانملره حفظ صحت — سفالت [امینه سمیه] .

خارجیه

ایتالیا : ناپولی ، بولونیا ، روما دارالفنونلری قپادلمشدر .

— عمومی صحیه قونفرانسی شباطك اون التنجی کونی انعقاد ایده‌جکدر .

فرانسه : فرانسه‌نك صاری کتابی شباطك اونجی یاخود اون ایکنجی کونی نشر اولنه‌جقدر .

— رئیس حکومت موسیو فور حضرتلری کچن هفته ظرفنده ویلنووده کائن پاستور دارالعملیاتنه کیدوب مختلف سروملر استحصالی ایچون ۱۱۱ رأس بارکیرك اقامه اولندقلری محلی کورمشدر . رئیس مشار الیه حضرتلرینه وبا خسته‌لغنه قارشو سروم اعطا ایده‌جك اولان ۱٥ رأس بارکیر کوسترلمش وحضورنده برچوق تجربه‌لر دخی اجرا ایدلمشدر .

— ویس آمیرال پوتیه بحر سفید فیلوسنك شرق قسمی قوماندانلغنه تکرار کچه‌جکدر . آمیراللك بایراغی برنجی صنف زرهلیلردن آمیرال قارنو زرهلیسنه کشیده اولنه‌جقدر .

— مأموریت مخصوصه ایله حشمتلو منه‌لك حضرتلری نزدینه اعزام اولنمش اولان موسیو لاغاردك فرانسه ایله حبشستان آره‌سنده برمقاولهٔ تجاریه عقد وامضا ایلدیکی مستملکات نظارتنه وارد اولان معلوماتدن اکلاشیلیور .

— آرس — آبه بابه منتهی اولمق اوزره برشمندوفر تمدیدینك حشمتلو منه‌لیك حضرتلرنجه قرارکیر اولدیغی جیبوتیدن تلغرافله بیلدیریلیور .

بلچیقا : شارل لوروا محکمه‌سی پرنس وپرنسس شیمایك طلاقنی اعلان ایلمشدر .

روسیه : نیقولایف لیماننده یکی برزرهلی انشا ایدلمك اوزره‌در . مذکور زرهلینك حجم استیعابیسی سکز بیك سکز یوز طونیلاته‌در . ماکنه‌سی سکز بیك بش یوز بارکیر قوتنده‌در . سرعتی ساعتده اون التی میلدر .

— سن پترسبورغ غزته‌سنك روایتنه کوره بوکونلر پترسبورغده صلیب احمر ادارهٔ مرکزیه‌سی داخلنده برحبش انتوغرافی وصحیه سرکیسی کشاد اولنه‌جقدر . سرکی اوچ شعبه‌یه منقسم اولوب اخیراً حبشستاندن عودت ایدن صلیب احمر فرقه‌سی طرفندن اداره اولنه‌جقدر .

— سناتو مجلسی انجق مکاتب عالیه‌ده اکمال تحصیل ایله آقاده‌می دیپلوماسنی آلمش اولان موسویلرك روسیه داخلنده توطن ایتملری حقنده‌کی مساعده‌یی تصویب ایتمشدر .

پورتکیز : قابینه استعفا ایتدی . بر روایته کوره موسیو یالوزیانو قاسترو یکی قابینه‌نك تشکیلنه مأمور ایدلمشدر .